

19/2007/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2007. november 8-án elfogadva

a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások belső piacának teljes megvalósítása tekintetében történő módosításáról szóló, ...-i 2007/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából

(2007/C 307 E/02)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 47. cikke (2) bekezdésére, valamint 55. és 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A közösségi postai szolgáltatások fejlesztéséről szóló, 1994. február 7-i tanácsi állásfoglalás ⁽⁴⁾ szerint a közösségi postaügyi politika egyik fő célkitűzése a postai piacnak a verseny előtti fokozatos, ellenőrzött megnyitása az egyetemes szolgáltatás nyújtásának további garanciája mellett.
- (2) A közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatás minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló, 1997. december 15-i 97/67/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ létrehozta a postai ágazat közösségi szintű szabályozási keretrendszerét; így többek között rendelkezik az egyetemes szolgáltatás garantálásáról és ennek érdekében a tagállamok által az egyetemes szolgáltatójuk (szolgáltatóik) számára fenntartható szolgáltatásokról – amelyek körét fokozatosan és progresszív módon csökkenteni kell –, és megszabja a piacnak a verseny előtti további megnyitására vonatkozó ütemtervet annak érdekében, hogy a postai szolgáltatások terén létrejőjön a belső piac.
- (3) A Szerződés 16. cikke felhívja a figyelmet az általános gazdasági érdeket képviselő szolgáltatásoknak az Európai Unió közös értékrendjében elfoglalt helyére, valamint a

társadalmi és területi kohézió előmozdításában játszott szerepére. Megállapítja, hogy ügyelni kell arra, hogy ezek a szolgáltatások olyan elvek alapján és feltételek mellett működjenek, amelyek lehetővé teszik rendeltetésük teljesítését.

- (4) Az általános gazdasági érdeket képviselő szolgáltatások pozitív szerepét a 2005. októberi, 219. sz. speciális Eurobarométer-felmérés is hangsúlyozta, amely szerint – a megkérdezettek 77 %-ának pozitív válasza alapján – a postai szolgáltatások a felhasználók által az EU egészében a legnagyobbra értékelt általános gazdasági érdeket képviselő szolgáltatások.
- (5) A postai szolgáltatások – mint a kommunikáció és az információcsere lényeges eszközei – olyan létfontosságú szerepet töltenek be, amely hozzájárul az Unión belüli társadalmi, gazdasági és területi kohézióval kapcsolatos célkitűzések eléréséhez. A postai hálózatok olyan fontos területi és társadalmi dimenzióval rendelkeznek, amely lehetővé teszi az alapvető helyi szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférést.
- (6) A postai szolgáltatások területén az intézkedéseket úgy kell megtervezni, hogy a Közösségnek a Szerződés 2. cikkében foglalt feladatai szerinti célkitűzések – vagyis a Közösség egészében a gazdasági tevékenységek harmonikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődése, a foglalkoztatottság és a szociális védelem magas szintje, a fenntartható és inflációt nem gerjesztő növekedés, a gazdasági teljesítmények nagyfokú versenyképessége és konvergenciája, az életszínvonal és életminőség emelése, valamint a tagállamok közötti gazdasági és társadalmi kohézió és szolidaritás – megvalósulhassanak.
- (7) Az európai postai piacok az elmúlt években a technológiai fejlődés és a deregulációból eredő fokozott verseny által előidézett drámai változáson mentek keresztül. A globalizáció következtében alapvető fontosságú a proaktív és a fejlődést támogató megközelítés kialakítása annak érdekében, hogy az Unió polgárai részesüljenek ezen változás előnyeiből.
- (8) A lisszaboni stratégia félődés felülvizsgálatára vonatkozó, 2005. március 22–23-i következtetéseiben az Európai Tanács ismételten hangsúlyozta a belső piac megvalósításának jelentőségét a növekedés serkentése, valamint több és jobb munkahely teremtése szempontjából, és megerősítette az általános gazdasági érdeket képviselő, hatékony szolgáltatásoknak egy versenyképes és dinamikus gazdaságban betöltött fontos szerepét. Ezek a következtetések továbbra is érvényesek a postai szolgáltatásokra, amelyek a kommunikáció, a kereskedelem, valamint a társadalmi és területi kohézió lényeges eszközeit jelentik.

⁽¹⁾ HL C 168., 2007.7.20., 74. o.

⁽²⁾ HL C 197., 2007.8.24., 37. o. Nem kötelező konzultációt követően adott vélemény.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2007. július 11-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a 2007. november 8-i tanácsi közös állásfoglalás és az Európai Parlament ...-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽⁴⁾ HL C 48., 1994.2.16., 3. o.

⁽⁵⁾ HL L 15., 1998.1.21., 14. o. A legutóbb az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

- (9) Az Európai Parlament 2006. február 2-i állásfoglalása a postai irányelv alkalmazásáról⁽¹⁾ hangsúlyozta a hatékony postai szolgáltatások társadalmi és gazdasági jelentőségét, és a lisszaboni stratégia keretében betöltött fontos szerepüket, jelezve, hogy az eddig tett reformintézkedések lényeges pozitív fejleményeket eredményeztek a postai ágazatban: így jobb minőséget, nagyobb hatékonyságot és a felhasználókra való jobb odafigyelést. Az Európai Parlament állásfoglalásában felkérte a Bizottságot, hogy – tekintettel az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek vonatkozásában időnként érzékelhetően eltérő tagállami fejleményekre – előretekintő tanulmánya elkészítésekor különösen a nyújtott egyetemes szolgáltatás minőségére és jövőbeli finanszírozására összpontosítson, és e tanulmány keretében tegyen javaslatot az egyetemes szolgáltatás fogalmának, körének és megfelelő finanszírozásának meghatározására.
- (10) A 97/67/EK irányelvvel összhangban előretekintő tanulmány készült, amely minden egyes tagállam vonatkozásában felmérte, hogy a közösségi postai szolgáltatások belső piaca 2009-ben bekövetkező teljes körű megvalósítása milyen hatással lesz az egyetemes szolgáltatásra. A Bizottság szintén alaposan megvizsgálta a Közösség postai ágazatát, tanulmányokat készített az ágazatban végbemenő gazdasági, társadalmi és műszaki fejleményekről, és széleskörű egyeztetéseket folytatott az érdekelt felekkel.
- (11) Az előretekintő tanulmány megállapítja, hogy az alapvető cél, vagyis a 97/67/EK irányelvvel összhangban a tagállamok által meghatározott minőségi előírásoknak megfelelő egyetemes szolgáltatás fenntartható nyújtásának biztosítása 2009-re az egész Közösségben elérhető anélkül, hogy fenntartott szolgáltatásokra szükség volna.
- (12) A postai piacoknak a verseny előtti, egyre nagyobb mértékben való fokozatos megnyitása az egyetemes szolgáltatók számára elegendő időt biztosított ahhoz, hogy megvalósítsák a piaci feltételek közötti hosszú távú életképességük biztosításához szükséges korszerűsítési és szerkezetátalakítási intézkedéseket, a tagállamok számára pedig lehetővé tette, hogy szabályozási rendszerüket a nyitottabb környezethez igazítsák. A tagállamok számára rendelkezésre áll továbbá az átültetési határidőig fennmaradó idő, valamint a valós verseny kialakulásához szükséges jelentős időtartam arra, hogy szükség esetén folytassák az egyetemes szolgáltatók korszerűsítését és átalakítását.
- (13) Az előretekintő tanulmány rámutat arra, hogy az egyetemes szolgáltatás finanszírozására többé nem lehet előnyben részesített megoldás a fenntartott szolgáltatás. Ez a felmérés figyelembe veszi a Közösség és a tagállamok érdekeit a belső piac megvalósulását illetően, valamint megjeleníti a piacnyitásban rejlő gazdasági és foglalkoztatási növekedés lehetőségét, mindamellet tekintettel van a valamennyi felhasználó számára elérhető hatékony szolgáltatás biztosítására. Ezért helyénvaló a postai szolgáltatások belső piacának megvalósítására kitűzött céldatumot megerősíteni.
- (14) A postai ágazaton belüli változásokat számos hajtóerő irányítja, mindenekelőtt a kereslet és a felhasználók változó igényei, a szervezeti változások, az automatizálás és az új technológiák bevezetése, az elektronikus kommunikációs eszközökre való áttérés és a piac megnyitása. A versenyképesség, az új fogyasztói követelményeknek való megfelelés, valamint új finanszírozási források biztosítása érdekében a postai szolgáltatók tevékenységeiket elektronikus üzleti szolgáltatások vagy egyéb információs társadalmi szolgáltatások nyújtása révén bővíthetik.
- (15) A postai szolgáltatókat – beleértve a kijelölt egyetemes szolgáltatókat is – a hagyományos postai szolgáltatásoktól eltérő új versenykihívások (például a digitalizálás és az elektronikus kommunikáció) a hatékonyság növelésére ösztönzik, amely önmagában is hozzá fog járulni a versenyképesség jelentős javulásához.
- (16) A piac teljes megnyitása következtében várható, hogy a postai piacok mérete összességében megnő. Ez további hozzájárulást jelent majd a fenntartható és minőségi foglalkoztatás fenntartásához az egyetemes szolgáltatóknál, valamint új munkahelyek teremtéséhez más piaci szereplőknél, az új belépőknel és a kapcsolódó gazdasági ágazatokban. Ezen irányelv nem érinti a tagállamoknak a postai ágazatban a foglalkoztatási feltételek szabályozására vonatkozó hatáskörét, ami ugyanakkor nem vezethet tisztességtelen versenyhez. A postai piac megnyitásának előkészítésekor kellően figyelembe kell venni a társadalmi szempontokat.
- (17) A szállítás önmagában nem tekintendő postai szolgáltatásnak. Az olyan címzett reklámküldemények, amelyek kizárólag hirdetést, üzletszerzési vagy reklámanyagot, és a címzett nevén, címén és azonosítószámán kívül azonos üzenetet tartalmaznak, levélküldeménynek tekinthetők.
- (18) A megnövekedett versenyképesség lehetővé fogja tenni továbbá a postai ágazat és az alternatív kommunikációs módszerek integrációját, valamint az egyre nagyobb követelményeket támaztó felhasználók számára nyújtott szolgáltatások minőségének javítását.
- (19) A vidéki postai hálózatok – többek között a hegyvidéki térségekben és a szigeteken – fontos szerepet játszanak a vállalkozásoknak a nemzeti/globális gazdaságba való integrálásában, valamint szociális és foglalkoztatási szempontból a társadalmi kohézió fenntartásában. A távol eső régiókban található vidéki postai hozzáférési pontok továbbá az új elektronikus kommunikációs szolgáltatásokhoz való hozzáférés fontos infrastrukturális hálózatát képezhetik.
- (20) A szomszédos kommunikációs piacok fejleményei különféle hatásokat fejtettek ki a Közösség különböző régióiban, és népesség-szegmenseiben, valamint befolyásolták a postai szolgáltatások használatát. A területi és társadalmi kohéziót azonban fenn kell tartani, és figyelembe véve, hogy a tagállamok a 97/67/EK irányelvben biztosított rugalmasság jegyében egyes szolgáltatási jellemzőket a helyi keresletnek való megfelelés érdekében megváltoztathatnak, célszerű teljes mértékben fenntartani az egyetemes szolgáltatásra és annak minőségére

(1) HL C 288 E., 2006.11.25., 77. o.

vonatkozó, a 97/67/EK irányelvben foglalt követelményeket. Helyénvalónak tűnik a meglévő gyakorlattal összhangban pontosítani, hogy a tagállamoknak kizárólag a hét olyan munkanapján kell biztosítaniuk a küldemények gyűjtését és kézbesítését, amelyek a nemzeti jog értelmében nem számítanak munkaszüneti napnak. Annak biztosítására, hogy a piac megnyitása továbbra is minden felhasználó, és különösen a fogyasztók, valamint a kis- és középvállalkozások számára előnyös legyen, a tagállamoknak figyelemmel kell kísérniük és felügyelniük kell a piaci fejleményeket. A tagállamoknak a 97/67/EK irányelv értelmében rendelkezésre álló megfelelő szabályozási intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítása érdekében, hogy a felhasználók továbbra is az igényeiket kielégítő módon férhessenek hozzá a postai szolgáltatásokhoz, adott esetben az ugyanazon a hozzáférési ponton elérhető szolgáltatások minimális számának, valamint különösen annak garantálásával, hogy a vidéki és távol eső régiókban a postai szolgáltatásokhoz való hozzáférési pontok megfelelő sűrűségben helyezkedjenek el.

- (21) Az egyetemes szolgáltatás elvben garantálja, hogy minden munkanapon egy alkalommal megtörténjen a postai küldemények begyűjtése és minden természetes vagy jogi személy otthonába vagy telephelyére való kézbesítése, még a távol eső vagy ritkán lakott területeken is.
- (22) A magas színvonalú postai szolgáltatások nyújtása jelentős mértékben hozzájárul a társadalmi és területi kohézió megvalósításához. Különösen az e-kereskedelem kínál új lehetőségeket a távol eső és ritkán lakott területek számára a gazdasági életben való részvételre, amelynek a jó minőségű postai szolgáltatások nyújtása fontos előfeltételét jelenti.
- (23) A 97/67/EK irányelv előnyben részesítette azt a megoldást, hogy az egyetemes szolgáltatást a kijelölt egyetemes szolgáltatók nyújtsák. A tagállamok előírhatják az egyetemes szolgáltatásnak a teljes nemzeti területen való nyújtását. A nagyobb verseny és választék következtében a belső piacon a postai szolgáltatások szabad nyújtásának biztosításához a tagállamoknak további rugalmasságra van szükségük, hogy az egyetemes szolgáltatáshoz való hozzáférés garantálásához a leghatékonyabb és legmegfelelőbb mechanizmust meghatározzák, tiszteletben tartva az objektivitást, az átláthatóságot, a megkülönböztetésmentességet, az arányosságot és a lehető legkisebb mértékű piactorzítás elveit. A tagállamok ehhez a következők valamelyikét, vagy azok kombinációját alkalmazhatják: az egyetemes szolgáltatás piaci erők révén való nyújtása, egy vagy több vállalkozás kijelölése az egyetemes szolgáltatás különböző elemeinek nyújtására vagy különböző területek ellátására, illetve az egyetemes szolgáltatások közbeszerzés révén való biztosítása.

Abban az esetben, ha valamely tagállam úgy határoz, hogy az egyetemes szolgáltatás vagy az egyetemes szolgáltatás különböző elemeinek nyújtására egy vagy több vállalkozást jelöl ki, biztosítani kell, hogy az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó minőségi követelmények átlátható és arányos módon kerüljenek meghatározásra. Amennyiben valamely tagállam egynél több vállalkozást jelöl ki, biztosítani kell, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek között ne legyen átfedés.

- (24) Fontos, hogy a felhasználók teljes körű tájékoztatást kapjanak a nyújtott egyetemes szolgáltatásokról, valamint

hogy a postai szolgáltatók tisztában legyenek az egyetemes szolgáltató(k) jogaival és kötelezettségeivel. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a felhasználók továbbra is teljes körű tájékoztatást kapjanak az egyes nyújtott szolgáltatások jellemzőiről és hozzáférhetőségéről. A tagállamoknak biztosítaniuk kell valamennyi ilyen információ rendelkezésre állását. A tagállamok számára biztosított fokozott rugalmassággal összhangban ugyanakkor az egyetemes szolgáltatás nyújtásának az egyetemes szolgáltató(k) kijelölésétől eltérő módon történő biztosítása érdekében célszerű a tagállamok számára megfelelő rugalmasságot biztosítani annak eldöntésére, hogy ezt az információt miként bocsátják a nyilvánosság rendelkezésére.

- (25) Az elkészült tanulmányokra figyelemmel, és a postai szolgáltatások belső piacában rejlő lehetőségek teljes kibontakoztatásának céljából helyénvaló megszüntetni a fennmaradt szolgáltatásnak és a különleges jogoknak, mint az egyetemes szolgáltatás finanszírozását biztosító egyik módnak a használatát.
- (26) Az egyetemes szolgáltatás fennmaradó nettó költségeinek külső finanszírozására még szükség lehet néhány tagállam esetében. Ezért célszerű tisztázni az egyetemes szolgáltatás finanszírozására – a szükséges mértékben és megfelelően indokolt esetben – rendelkezésre álló lehetőségeket, meghagyva a tagállamoknak az alkalmazandó finanszírozási mechanizmusok megválasztásának lehetőségét. E lehetőségek között szerepelnek a közbeszerzési eljárások – beleértve a közbeszerzési irányelvekben meghatározott versenypárbeszédet vagy az előzetes versenyeztetéssel vagy előzetes versenyeztetés nélkül történő tárgyalásos eljárást –, valamint, ha az egyetemes szolgáltatás kötelezettségei nettó költséggel járnak és méltánytalan terhet jelentenek a kijelölt egyetemes szolgáltató számára, az állami kompenzáció, továbbá a szolgáltatók és/vagy a felhasználók között átlátható módon, kompenzációs alapba befizetett hozzájárulások révén megvalósított költségmegosztás. A tagállamok ezek mellett a közösségi jog által biztosított egyéb finanszírozási lehetőségekkel is élhetnek, amennyiben ez összhangban van a Szerződéssel, például szükség esetén dönthetnek úgy, hogy az egyetemes szolgáltató(k) egyéb, az egyetemes szolgáltatásokon kívüli tevékenységeiből származó haszna részben vagy egészben az egyetemes szolgáltatás nettó költségeinek fedezésére fordítandó. A Szerződésnek az állami támogatásra vonatkozó szabályai – ebben az összefüggésben többek között a konkrét értesítési követelmények – tagállami betartására vonatkozó kötelezettség sérelme nélkül, a tagállamok értesíthetik a Bizottságot az egyetemes szolgáltatás nettó költségeinek fedezésére alkalmazott finanszírozási mechanizmusokról, amelyeknek szerepelniük kell a Bizottság által az Európai Parlament és a Tanács részére benyújtott, a 97/67/EK irányelv alkalmazásáról szóló rendszeres jelentésekben.

- (27) A postai szolgáltatók az egyetemes szolgáltatás finanszírozásához való hozzájárulásra kötelezhetők, amennyiben kompenzációs alap létrehozásáról rendelkeztek. Annak megállapításához, hogy mely vállalkozások kötelezhetők a kompenzációs alaphoz való hozzájárulásra, a tagállamoknak mérlegelniük kell, hogy az ilyen vállalkozások által nyújtott szolgáltatások a felhasználó szemszögéből az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó

szolgáltatásoknak tekinthetők-e, mivel az egyetemes szolgáltatásokkal kellő mértékben felcserélhetőnek bizonyulnak, figyelembe véve a szolgáltatások jellegzetességeit, ezen belül a többletértéket képviselő jellemzőket, valamint rendeltetésüket és az árképzést. E szolgáltatásoknak nem kell szükségképpen rendelkezniük az egyetemes szolgáltatás minden vonásával, amilyen például a napi kézbesítés vagy a teljes körű országos lefedettség.

- (28) Az arányosság elvének való megfelelés érdekében a tagállamokban az egyetemes szolgáltatás nyújtásának költségeihez az e vállalkozásoktól követelt hozzájárulás mértékének megállapításakor a tagállamoknak átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumokat kell alkalmazniuk, mint például a vállalkozásnak az adott tagállamban az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó tevékenységekben vállalt részesedése. A tagállamok azoktól a szolgáltatóktól, amelyek kötelesek hozzájárulást fizetni a kompenzációs alapba, megkövetelhetik a megfelelő számviteli elkülönítés bevezetését az alap működése érdekében.
- (29) A 97/67/EK irányelvben jelenleg is meghatározott átláthatóság, megkülönböztetés-mentesség és arányosság elvét továbbra is alkalmazni kell minden finanszírozási mechanizmusra, és az ezen a területen hozott döntéseknek átlátható, objektív és ellenőrizhető kritériumokon kell alapulniuk. Különösen az egyetemes szolgáltatás nyújtásának nettó költségét – a nemzeti szabályozhatóság felügyelete mellett – úgy kell kiszámítani, mint egy kijelölt egyetemes szolgáltató egyetemes szolgáltatási kötelezettséggel együttjáró és egyetemes szolgáltatási kötelezettség nélkül jelentkező nettó költségeinek különbségét. A számítások figyelembe kell venni minden egyéb lényeges elemet is, így az egyetemes szolgáltatás nyújtására kijelölt postai szolgáltató tekintetében keletkező bármilyen piaci előnyt, az ésszerű nyereséghez való jogot és a költséghatékonyági ösztönzőket.
- (30) Abban az esetben, ha a tagállamok úgy határoznak, hogy nemzeti területükön további vagy kiegészítő, az ezen irányelvben meghatározott egyetemes szolgáltatási kötelezettségekhez kapcsolódó szolgáltatásoktól eltérő szolgáltatásokat tesznek hozzáférhetővé a nyilvánosság számára, mint például nyugdíj- és postai utalványok vidéki területeken való kézbesítését, akkor e szolgáltatásokra nem vonatkozhat olyan kompenzációs mechanizmus, amely meghatározott vállalkozások hozzájárulását követeli meg. Adott esetben a tagállamok a Szerződés állami támogatásra vonatkozó szabályaival összhangban finanszírozást nyújthatnak ezen további vagy kiegészítő szolgáltatásokhoz. Az egyetemes szolgáltató(k) kivételével az engedélyek nem köthetők az ilyen kiegészítő szolgáltatások nyújtásának kötelezettségéhez.
- (31) Azon tagállamok számára, amelyek a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások verseny számára való további megnyitása tekintetében történő módosításáról szóló, 2002. június 10-i 2002/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ hatálybalépését követően csatlakoztak az Unióhoz, és amelyek postai piacuknak az irányelvhez való gördülékeny hozzáigazítása tekintetében különös nehézségekkel szembesültek abból kifolyólag, hogy a postai reform folyamatába annak kései szak-

szában kapcsolódtak be, továbbá egyes olyan tagállamok számára, amelyek kis népességgel és korlátozott földrajzi kiterjedéssel rendelkeznek, a postai szolgáltatások szempontjából sajátos jellemzőkkel bírnak, vagy különösen bonyolult topográfiával, igen jelentős számú szigettel rendelkeznek, célszerű biztosítani – a Bizottság felé történő értesítésre is figyelemmel – az irányelv végrehajtásának egy meghatározott időtartamra történő elhalasztásának lehetőségét annak érdekében, hogy egyes szolgáltatásokat továbbra is fenntarthatassanak az egyetemes szolgáltató(ik) számára. Ezen lehetőség kivételes jellegére figyelemmel – e meghatározott időszakokra és a szolgáltatások meghatározott körére – célszerű lehetővé tenni a piacukat már teljes mértékben megnyitott tagállamok számára, hogy a más tagállamokban működő monopóliumok számára területükön megtagadják a szolgáltatási engedély megadását.

- (32) A Bizottságnak segítséget kell nyújtania a tagállamok részére ezen irányelv végrehajtásának különböző vonatkozásai tekintetében, beleértve a nettó költségek kiszámítását is. Ezenkívül a nemzeti szabályozhatóságok közötti további együttműködésnek az erre a területre vonatkozó referenciaértékek és iránymutatás kialakításában hozzá kell járulnia ezen irányelv összehangolt alkalmazásához.
- (33) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy indokolt esetben és a célkitűzésekkel arányos mértékben továbbra is éljenek az általános és az egyedi engedélyek megadásával. Amint azonban a 97/67/EK irányelv alkalmazásáról szóló harmadik bizottsági jelentés kiemelte, a belső piacon a szolgáltatásnyújtás indokolatlan akadályainak csökkentése érdekében szükségesnek tűnik a bevezethető feltételek további harmonizációja. Ezzel összefüggésben a tagállamok lehetővé tehetik például, hogy a postai szolgáltató vagy szolgáltatási kötelezettséget vállaljon, vagy járuljon hozzá egy másik szolgáltatónál az adott szolgáltatás nyújtásakor felmerülő költségek kiegyenlítéséhez, de a továbbiakban nem szabhatnak ki egyidejűleg kötelezettséget a költségmegosztási mechanizmushoz való hozzájárulásra és az egyetemes szolgáltatás nyújtására vagy az ugyanazt a célt szolgáló minőségi követelmények betartására. Célszerű tisztázni azt is, hogy néhány, az általános engedélyezéssel kapcsolatos rendelkezés nem alkalmazandó a kijelölt egyetemes szolgáltatókra.
- (34) Olyan környezetben, ahol az egyetemes szolgáltatás területén több postai vállalkozás is nyújt szolgáltatásokat, célszerű megkövetelni, hogy valamennyi tagállam mérje fel, nem érdemes-e a postai infrastruktúra egyes elemeit, vagy bizonyos, rendszerint egyetemes szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokat hozzáférhetővé tenni más, hasonló szolgáltatásokat nyújtó piaci szereplők számára, a valódi verseny előmozdítása és/vagy valamennyi felhasználó védelme érdekében a postai szolgáltatások általános minőségének biztosítása révén. Amennyiben több olyan egyetemes szolgáltató létezik, amely regionális postai hálózattal rendelkezik, a tagállamoknak fel kell mérniük és – szükség esetén – biztosítaniuk kell ezek együttműködési képességét a postai kérdések gyors szállítása előtti akadályok elhárítása érdekében. Mivel ezeknek az elemeknek vagy szolgáltatásoknak a jogi vagy piaci

(¹) HLL 176., 2002.7.5., 21. o.

- helyzete a különböző tagállamokban eltérő, célszerű a tagállamoktól mindössze annyit megkövetelni, hogy jól megalapozott döntést hozzanak a szabályozás szükségességéről, mértékéről és módjáról, beleértve adott esetben a költségmegosztás szabályozását is. Ez a rendelkezés nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a postai hálózathoz való átlátható és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés biztosítására irányuló intézkedéseket fogadjanak el.
- (35) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a postai szolgáltatók a személyes adatoknak a 97/67/EK irányelv szerinti feldolgozásakor alkalmazzák a személyes adatok védelmére vonatkozó közösségi és nemzeti rendelkezéseket, különösen a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ foglaltakat.
- (36) Ezen irányelv rendelkezései nem érintik az egyetemes szolgáltatás nyújtásának megszervezésére vonatkozó kisajátítási feltételekkel kapcsolatos nemzeti rendelkezéseket.
- (37) Tekintettel a postai szolgáltatásoknak a vakok és gyengénlátók életében betöltött jelentőségére, célszerű megerősíteni, hogy a piacnyitás nem akadályozhatja azt, hogy az egyetemes szolgáltatók továbbra is nyújtsák a tagállamok által az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségekkel összhangban a vakok és gyengénlátók számára bevezetett ingyenes szolgáltatásokat.
- (38) Egy igazi versenykörnyezetben mind az egyetemes szolgáltatás pénzügyi egyensúlya, mind a piaci torzulások korlátozása szempontjából fontos, hogy az árak a szokásos kereskedelmi feltételeket és költségeket tükrözzék, és ettől az elvtől csak akkor szabad eltérni, ha az a közérdeket szolgálja. E cél érdekében a tagállamok továbbra is fenntarthatják az egységes díjakat a darabonkénti díjszabású küldeményekre, amely a fogyasztók – többek között a kis- és középvállalkozások – által leggyakrabban igénybe vett szolgáltatás. A tagállamok fenntarthatják az egyes egyéb postai küldeményekre – például hírlapokra és könyvekre – vonatkozó egységes díjakat is, ha azok olyan általános közérdeket szolgálnak, mint például a kultúrához való hozzáférés, vagy a demokratikus társadalomban való részvétel (sajtószabadság) vagy a regionális és a társadalmi kohézió biztosítása.
- (39) A felhasználók mindegyike – beleértve a vállalkozásokat, a tömeges küldeményeket feladókat és a különböző felhasználóktól származó küldeményeket összegyűjtőket is – számára történő szolgáltatásnyújtás tekintetében az egyetemes szolgáltatók részére nagyobb árképzési rugalmasság biztosítható a költségalapúság elvével összhangban. A díjak megállapításánál figyelembe kell venni az egyedi postai küldemények gyűjtése, feldolgozása, szállítása és szétosztása tekintetében minden lehetséges szolgáltatást magában foglaló standard szolgáltatáshoz képest elmaradó költségeket.
- (40) Tekintettel azokra a nemzeti sajátosságokra, amelyek kihatnak a mindenkori egyetemes szolgáltató működésének az igazi versenykörnyezetben való szabályozására, célszerű a tagállamokra bízni annak eldöntését, hogy a keresztmogatásokat hogyan lehet a leghatékonyabban felügyelni.
- (41) Az igazi verseny piacra való áttérésre tekintettel, valamint annak megakadályozása érdekében, hogy a keresztmogatások hátrányosan érintsék a versenyt, célszerű továbbra is megkövetelni a tagállamoktól, hogy az egyetemes szolgáltatók számára írják elő az elkülönített és átlátható elszámolás készítését, a szükséges kiigazításokkal.
- Ez a kötelezettség a nemzeti szabályozóhatóságok, a versenyhatóságok és a Bizottság számára biztosítja az egyetemes szolgáltatással kapcsolatos döntésekhez és a valódi verseny kialakulásáig a tisztességes piaci feltételek figyelemmel kíséréséhez szükséges információkat. A nemzeti szabályozóhatóságok közötti – az erre a területre vonatkozó referenciaértékek és iránymutatások kialakításában történő – további együttműködésnek hozzá kell járulnia e szabályok összehangolt alkalmazásához.
- Az elkülönített és átlátható elszámolásnak a tagállamok és nemzeti szabályozóhatóságaik számára megfelelő részletességű számviteli információt kell adnia ahhoz, hogy
- az egyetemes szolgáltatásra vonatkozóan döntéseket fogadjanak el,
 - azt kiinduló adatként használják fel annak megállapítására, hogy az előírt egyetemes szolgáltatási kötelezettségek az egyetemes szolgáltatóra nézve nettó költséggel járnak-e és méltánytalan pénzügyi terhet jelentenek-e,
 - biztosítsák, hogy az egyetemes szolgáltatásra alkalmazott díjak megfeleljenek az ezen irányelvben foglalt díjazási elveknek,
 - biztosítsák az ezen irányelvben foglalt, a végdíjakra vonatkozó elveknek való megfelelést, és
 - a valódi verseny kialakulásáig figyelemmel kísérik a tisztességes piaci feltételeket.
- (42) A más szolgáltatási területeken fennálló szabályoknak megfelelően és a fogyasztók védelmének javítása érdekében a panasztételi eljárásokra vonatkozó alapvető elvek alkalmazását célszerű az egyetemes szolgáltatókon kívüli szolgáltatókra is kiterjeszteni. A panaszkezelési eljárások hatékonyságának növelése szempontjából célszerű a peren kívüli rendezési lehetőségek használatának ösztönzése, összhangban a fogyasztói jogviták peren kívüli rendezéséért felelős szervekre alkalmazandó elvekről szóló, 1998. március 30-i 98/257/EK bizottsági ajánlással ⁽²⁾ és a fogyasztói jogviták megegyezésen alapuló megoldásában részt vevő, peren kívüli testületekre vonatkozó elvekről szóló, 2001. április 4-i 2001/310/EK

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o. Az 1882/2003/EK rendelettel módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 115., 1998.4.17., 31. o.

bizottsági ajánlással ⁽¹⁾). A fogyasztók érdekeit szolgálna a piaci szereplők közötti, az infrastruktúra és a szolgáltatások bizonyos elemeihez való hozzáféréstől és a nemzeti szabályozóhatóságok és fogyasztóvédelmi szervezetek közötti együttműködés követelményéből eredő fokozott együttműködési képesség is.

A szolgáltatások igénybe vevőinek a postai küldemények ellopásához, elvesztéséhez vagy megsérüléséhez kapcsolódó érdekvédelme céljából a tagállamoknak – indokolt esetben – díj-visszatérítési és/vagy kártérítési rendszert kell bevezetniük.

- (43) A 97/67/EK irányelv előírja, hogy bizonyos intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽²⁾ összhangban kell elfogadni.
- (44) Az 1999/468/EK határozatot a 2006/512/EK határozat módosította, amely bevezette az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárást azon általános hatályú intézkedések elfogadására vonatkozóan, amelyek a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alapján elfogadott alap-jogiaktusok nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányulnak, beleértve néhány ilyen elem törlését vagy a jogi aktus új, nem alapvető fontosságú elemekkel történő kiegészítését.
- (45) A Bizottságot fel kell hatalmazni különösen arra, hogy intézkedéseket fogadjon el a szolgáltatás minőségére vonatkozó szabályoknak a technikai fejlődéshez vagy a piac alakulásához, valamint a külső szervek által végzett független teljesítményellenőrzés szabványosított feltételeihez való jövőbeni hozzáigazítása tekintetében. Mivel a fenti intézkedések általános hatályúak, valamint ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására, és ezen irányelvnek új, nem alapvető fontosságú elemekkel történő kiegészítésére irányulnak, ezeket az 1999/468/EK határozat 5a. cikkében meghatározott ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.
- (46) A Bizottságot a 97/67/EK irányelvvel összhangban segítő bizottságnak nyomon kell követnie a tagállamokban nyújtott egyetemes szolgáltatások nyújtásának alakulását.
- (47) A nemzeti szabályozóhatóságok szerepe valószínűleg döntő fontosságú marad, különösen azokban a tagállamokban, ahol a versenyre való áttérés még nem fejeződött be. A szabályozási és az üzemeltetési funkciók különválasztásának elvével összhangban a tagállamoknak garantálniuk kell a nemzeti szabályozóhatóságok függetlenségét, ezáltal biztosítva döntéseik pártatlanságát. A függetlenség e követelménye nem érinti a tagállamok intézményi autonómiáját és alkotmányos kötelezettségeit, ahogy a tagállamokban fennálló tulajdoni rendre vonat-

kozó, a Szerződés 295. cikkében megállapított semlegeségi elvet sem. A nemzeti szabályozóhatóságok számára feladataik teljesítéséhez meg kell adni minden szükséges erőforrást: emberi erőforrást, szakértelmet és pénzügyi eszközöket.

- (48) Mivel a szabályozási funkciókat gyakran különféle nemzeti szervek látják el, célszerű átláthatóságot teremteni a feladatok kiosztásában, és az ágazati szabályozásért, a versenyszabályok alkalmazásával megbízott és a fogyasztóvédelmi kérdésekkel foglalkozó illetékes szervektől célszerű megkövetelni, hogy működjenek együtt feladataik eredményes ellátása érdekében.
- (49) Bármelyik fél számára, akire vonatkozóan egy nemzeti szabályozóhatóság döntést hozott, lehetővé kell tenni, hogy egy, az adott hatóságtól független szervhez fellebbezzon. Ez a testület lehet bíróság. Ez a jogorvoslati eljárás nem sérti a nemzeti igazságszolgáltatási rendszeren belüli hatáskör-megosztást és a jogi, illetve természetes személyek nemzeti jog szerinti jogait. A jogbiztonság és piaci biztonság garantálásához rendelkezni kell az ilyen eljárások lezárulásáig a nemzeti szabályozóhatóságok döntéseinek ideiglenes érvényéről.
- (50) A nemzeti szabályozóhatóságoknak a 96/67/EK irányelv szerinti feladataik végzése során szükség esetén együtt kell működniük a többi tagállam szabályozási szerveivel és a Bizottsággal. Ez elősegíti a postai szolgáltatások belső piacának fejlődését, és szolgálja az az irányelvben foglalt rendelkezések következetes alkalmazását az összes tagállamban, különösen azokon a területeken, ahol a közösségi jogot végrehajtó nemzeti jog a nemzeti szabályozóhatóságok számára mérlegelési jogkört ad a vonatkozó szabályok alkalmazásában. Ez az együttműködés többek között a Bizottságot az ezen irányelvvel összhangban segítő bizottságban, vagy az európai szabályozóhatóságokat összefogó csoportban valósulhat meg. A tagállamoknak kell eldönteniük, hogy az irányelv alkalmazásában mely testületek a nemzeti szabályozóhatóságok.
- (51) A nemzeti szabályozóhatóságoknak tájékoztatást kell kapniuk a piaci szereplőktől ahhoz, hogy feladataikat eredményesen végezhessék el. A tájékoztatáskérésnek arányosnak kell lennie, és nem róhat aránytalan terhet a vállalkozásokra. Szükséges lehet, hogy a Bizottság is gyűjtson ilyen információkat a közösségi jog szerinti kötelezettségei teljesítéséhez. Az információ címzettjének biztosítania kell azok bizalmas, a hatályos szabályoknak megfelelő kezelését.
- (52) Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a postai szolgáltatások belső piacának fejlődésével kapcsolatos tájékoztatása érdekében a Bizottság rendszeresen jelentés nyújt be ezekhez az intézményekhez a 97/67/EK irányelv alkalmazásáról.

⁽¹⁾ HLL 109., 2001.4.19., 56. o.

⁽²⁾ HLL 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

- (53) Ez az irányelv nem érinti a munkajogot, azaz a foglalkoztatási feltételekre, a munkafeltételekre, köztük a munkaegészségügyi és munkabiztonsági feltételekre, valamint a munkaadók és a munkavállalók közötti kapcsolatokra vonatkozó, a tagállamok által a közösségi joggal összhangban lévő nemzeti jognak megfelelően alkalmazott jogszabályi vagy szerződéses előírásokat. Ez az irányelv nem érinti továbbá a tagállamok szociális biztonsággal kapcsolatos jogszabályait sem. A tagállamok – szükség esetén – az átláthatóság és az arányosság alapelveinek megfelelően megjeleníthetik a munkafeltételeket engedélyezési eljárásaikban.
- (54) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a vidéki és ritkán lakott területeken élő felhasználók igényeinek megfelelő számú hozzáférési pont létesüljön. A tagállamoknak ezeken a területeken biztosítaniuk kell a hozzáférési pontok kellő sűrűségét az egyetemes szolgáltatási kötelezettség teljesítése érdekében.
- (55) A postai ágazat szabályozási keretrendszerének megőrzése céljából a 97/67/EK irányelvben előírt hatályvesztési időpontot törölni kell. Az ezen irányelv által nem módosított rendelkezéseket továbbra is alkalmazni kell. A tagállamok által a végrehajtási időszakban továbbra is fenntartható szolgáltatások a 97/67/EK irányelvben meghatározott szolgáltatások.
- (56) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen a közösségi postai szolgáltatások belső piacának megteremtését, az egyetemes szolgáltatások egységes szintjének biztosítását minden felhasználó számára, és a postai szolgáltatások szabályozására vonatkozó összehangolt elveknek a megállapítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az irányelv nagyságrendje és hatása miatt közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ezen irányelv nem lépi túl az említett célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (57) Ezért a 97/67/EK irányelvet ennek megfelelően módosítani kell.
- (58) Ez az irányelv összhangban van a szolgáltatásokra vonatkozó egyéb közösségi eszközökkel. Ha ezen irányelv rendelkezései más közösségi jogi aktus rendelkezésével kerülnek összeütközésbe, különösen a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel⁽¹⁾, a postai ágazatra ezen irányelv rendelkezéseit kell irányadónak tekinteni és teljes mértékben alkalmazni.
- (59) Ez az irányelv nem érinti a Szerződésnek a versenyre és a szolgáltatások nyújtásának szabadságára vonatkozó szabályai alkalmazását. Amennyiben az egyetemes szolgáltatások finanszírozásának mechanizmusai keretében sor kerül a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott támogatásra, ez az irányelv

nem érinti a tagállamoknak a Szerződés állami támogatásra vonatkozó rendelkezéseinek betartására vonatkozó kötelezettségét.

- (60) A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás⁽²⁾ 34. pontjával összhangban a tagállamokat arra ösztönzik, hogy – a maguk számára, illetve a Közösség érdekében – készítsenek táblázatokat, amelyekben a lehető legpontosabban bemutatják az irányelv és az azt átültető intézkedések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 97/67/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„1. cikk

Ez az irányelv közös szabályokat állapít meg a következők vonatkozásában:

- a postai szolgáltatások nyújtásának feltételei,
- a Közösségen belüli egyetemes postai szolgáltatások nyújtása,
- az egyetemes szolgáltatások olyan feltételek melletti finanszírozása, amelyek biztosítják az ilyen szolgáltatások folyamatos nyújtását,
- az egyetemes szolgáltatás díjmegállapítási elvei és elszámolásának átláthatósága,
- az egyetemes szolgáltatás minőségi előírásainak meghatározása és egy olyan rendszer felállítása, amely biztosítja ezeknek az előírásoknak a teljesítését,
- a műszaki szabványok harmonizálása,
- független nemzeti szabályozóhatóságok létrehozása.”;

2. a 2. cikk az alábbiak szerint módosul:

- a) az 1. pont helyébe a következő szöveg lép:

„1. postai szolgáltatások: olyan szolgáltatások, amelyek postai küldemények gyűjtését, feldolgozását, szállítást és szétosztását foglalják magukban;”;

- b) az alábbi ponttal egészül ki:

„1a) postai szolgáltató: olyan vállalkozás, amely a postai szolgáltatások közül egyet vagy többet nyújt;”;

- c) a 2. pontban a „nyilvános postai hálózat” szövegrész helyébe „postai hálózat” lép;

- d) a 3. pont helyébe a következő szöveg lép:

„3. hozzáférési pontok: fizikai eszközök, beleértve a közönség számára a közforgalmi útvonalon vagy a postai szolgáltató(k) helyiségeiben biztosított levélgyűjtő szekrényeket, ahol a feladók a postai hálózatban postai küldeményeket helyezhetnek el;”;

⁽¹⁾ HLL 376., 2006.12.27., 36. o.

⁽²⁾ HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

e) a 4. pont helyébe a következő szöveg lép:

„4. gyűjtés: a postai küldeményeknek a postai szolgáltató általi összegyűjtése;”;

f) a 6. pont helyébe a következő szöveg lép:

„6. postai küldemény: abban a végleges formában megcímezett küldemény, amelyben a postai szolgáltatónak azt továbbítania kell. A levélküldeményeken kívül ilyen küldemények lehetnek például a könyvek, a katalógusok, a hírlapok, a folyóiratok és a kereskedelmi értéket képviselő vagy nem képviselő árut tartalmazó postai csomagok;”;

g) a 8. pontot el kell hagyni;

h) a 12. pontot el kell hagyni;

i) a 13. pont helyébe a következő szöveg lép:

„13. egyetemes szolgáltató: köz- vagy magán postai szolgáltató, amely egyetemes postai szolgáltatásokat vagy azok egy részét nyújtja egy tagállamban, és amelynek személyét a 4. cikkkel összhangban a Bizottságnak bejelentettek;”;

j) a 14. pont helyébe a következő szöveg lép:

„14. engedélyezés: minden olyan engedély – az alábbiakban meghatározottak szerinti »általános engedély« vagy »egyedi engedély« formájában –, amely a postai ágazatra jellemző jogokat és kötelezettségeket rögzíti, és lehetővé teszi a postai szolgáltatók számára, hogy postai szolgáltatásokat nyújtsanak és hálózatokat létesítsenek és/vagy működtessenek ilyen szolgáltatások nyújtásához:

– »általános engedély«: olyan engedély – függetlenül attól, hogy annak szabályozása csoportos engedéllyel vagy jogszabály alapján történik, és függetlenül attól, hogy az ilyen szabályozáshoz szükséges-e bejegyzési vagy bejelentési eljárás –, amely nem írja elő az érintett postai szolgáltató számára, hogy az engedélyből fakadó jogok gyakorlása előtt a nemzeti szabályozóhatóság egyértelmű határozatát beszerezze,

– »egyedi engedély«: olyan engedély, amelyet valamely nemzeti szabályozóhatóság bocsát ki, és amely valamely postai szolgáltatónak konkrét jogokat ad, vagy amely – adott esetben – a vállalkozás tevékenységét az általános engedélyt kiegészítő külön kötelezettségeknek veti alá, ahol szükséges, amikor is a postai szolgáltató mindaddig nem jogosult jogainak gyakorlására, amíg a nemzeti szabályozóhatóságtól a határozatot meg nem kapta;”;

k) a 17. pont helyébe a következő szöveg lép:

„17. felhasználó: bármely természetes vagy jogi személy, aki a postai szolgáltatást feladóként vagy címzettként igénybe veszi;”;

l) a 19. pont helyébe a következő szöveg lép:

„19. alapvető követelmények: olyan általános, nem gazdasági okok, amelyek egy tagállamot arra késztethetnek, hogy a postai szolgáltatások ellátására feltételeket szabjon. Ezek az okok a levéltitok, a hálózat biztonsága veszélyes áruk szállítása esetén, a foglalkoztatási feltételek tiszteletben tartása, a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezésekkel megállapított és/vagy – a közösségi és nemzeti jognak megfelelően – a nemzeti szociális partnerek közötti tárgyalás eredményeként létrejött kollektív szerződésekben meghatározott szociális biztonsági rendszerek tiszteletben tartása, valamint – indokolt esetben – adatvédelmi, környezetvédelmi és területrendezési okok. Az adatvédelembe tartozhat a személyes adatok védelme, a továbbított vagy tárolt adatokkal kapcsolatos titoktartás és a magánélet védelme;”;

m) a szöveg a következő ponttal egészül ki:

„20. darabonkénti díjszabás szerint nyújtott szolgáltatások: olyan postai szolgáltatások, amelyek díját az egyetemes szolgáltató(k) az egyedi postai küldeményekre vonatkozó általános szerződési feltételekben állapítják meg;”;

3. a 3. cikk az alábbiak szerint módosul:

a) a (3) bekezdés első albekezdése helyébe a következő lép:

„(3) A tagállamok lépéseket tesznek annak biztosítására, hogy – a kivételesnek tartott körülmények vagy földrajzi helyzet kivételével – a hét legalább öt munkanapján garantálják az egyetemes szolgáltatást és hogy az legalább a következőket foglalja magában:

– egyszeri gyűjtés,

– egyszeri házhoz kézbesítés bármely természetes vagy jogi személy lakásába vagy helyiségeibe vagy – ettől eltérve, a nemzeti szabályozóhatóság szabad mérlegelése szerinti feltételek mellett – a megfelelő létesítményekbe.”;

b) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A nemzeti szabályozóhatóságok a postai csomagok vonatkozásában az egyetemes szolgáltatás terjedelmének tömeghatárát bármely, 20 kilogrammot meg nem haladó tömegre felemlhetik, és az ilyen csomagok háztól házig történő kézbesítésére vonatkozóan külön szabályokat állapíthatnak meg.

A postai csomagok egy adott tagállam által meghatározott egyetemes szolgáltatási körének tömeghatárától függetlenül a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a más tagállamból érkező és legfeljebb 20 kilogramm tömegű postai csomagokat területükön kézbesítsék.”;

c) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) A szóban forgó postai küldemények legkisebb és legnagyobb méretei az Egyetemes Postaegyesület által elfogadott vonatkozó rendelkezésekben meghatározott méretek.”;

4. a 4. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„4. cikk

(1) Az egyes tagállamok gondoskodnak arról, hogy az egyetemes szolgáltatás biztosított legyen, és értesítik a Bizottságot az e kötelezettség teljesítése érdekében tett intézkedésekről. A 21. cikkben említett bizottságot tájékoztatni kell a tagállamok által az egyetemes szolgáltatás nyújtásának biztosítása érdekében hozott intézkedésekről.

(2) A tagállamok egyetemes szolgáltatóként egy vagy több vállalkozást kijelölhetnek annak érdekében, hogy az egyetemes szolgáltatás a tagállam területének egészére kiterjedjen. A tagállamok az egyetemes szolgáltatás különböző elemeinek nyújtására és/vagy a tagállam területe különböző részeinek lefedésére különböző vállalkozásokat is kijelölhetnek. Ebben az esetben a közösségi joggal összhangban meg kell határozni az ezekre a vállalkozásokra vonatkozó kötelezettségeket és jogokat, és ezeket a kötelezettségeket és jogokat közzé kell tenni. A tagállamok különösen intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy az egyetemes szolgáltatásokkal való megbízás átlátható, megkülönböztetéstől mentes és arányos elveken alapuljon, ezáltal garantálva az egyetemes szolgáltatásnyújtás folyamatosságát, figyelembe véve annak a társadalmi és területi kohézióiban játszott fontos szerepét.

A tagállamok értesítik a Bizottságot az általuk kijelölt egyetemes szolgáltató(k) személyéről. Az egyetemes szolgáltató kijelölését időszakos felülvizsgálatnak kell alávetni, és azt az e cikkben meghatározott feltételek és elvek alapján kell megvizsgálni. A tagállamoknak azonban gondoskodniuk kell arról, hogy e kijelölés megfelelő időtartamú legyen a befektetések megtérüléséhez.”;

5. az 5. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az (1) bekezdés rendelkezései nem zárják ki azokat az intézkedéseket, amelyeket a tagállamok a Szerződés – különösen annak 30. és 46. cikke – által elismert közérdekre vonatkozó követelményeknek megfelelően tesznek, többek között a közérkölc, a közbiztonság – beleértve a bűnügyekben folytatott nyomozást is – és a közrend tekintetében.”;

6. a 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„6. cikk

A tagállamok lépéseket tesznek annak biztosítására, hogy a felhasználók és a postai szolgáltatók rendszeresen megfelelően részletes és naprakész tájékoztatást kapjanak az egyetemes szolgáltató(k)tól a kínált egyetemes szolgáltatás sajátos jellemzőiről, különös tekintettel az ezen szolgáltatásokhoz való hozzáférés általános feltételeire, valamint az árakra és a minőségi előírások szintjére. Ezeket az információkat megfelelő módon közzé kell tenni.

A tagállamok értesítik a Bizottságot az első bekezdéssel összhangban közzéteendő tájékoztatás nyilvánosságra hozásának módjáról.”;

7. a 3. fejezet címének helyébe a következő szöveg lép:

„Az egyetemes szolgáltatások finanszírozása”;

8. a 7. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„7. cikk

(1) A tagállamok nem adhatnak vagy tarthatnak fenn a postai szolgáltatások bevezetésére és nyújtására vonatkozó kizárólagos vagy különleges jogokat. A tagállamok a (2), (3) és (4) bekezdésben meghatározott eszközök közül egy vagy több felhasználásával vagy a Szerződéssel összhangban lévő egyéb módon finanszírozhatják az egyetemes szolgáltatások nyújtását.

(2) A tagállamok az egyetemes szolgáltatások nyújtását az alkalmazandó közbeszerzési szabályokkal és rendelkezésekkel összhangban álló közbeszerzési eljárás – többek között a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (*) meghatározott verseny párbeszéd vagy előzetes versenyztetéssel vagy előzetes versenyztetés nélkül történő tárgyalásos eljárás – keretében is biztosíthatják.

(3) Amennyiben egy tagállam azt állapítja meg, hogy az ezen irányelv szerinti egyetemes szolgáltatási kötelezettségek az I. melléklet figyelembevételével kiszámított nettó költséget vonnak maguk után, és méltánytalan pénzügyi terhet jelentenek az egyetemes szolgáltató(k) számára, a következőket vezetheti be:

a) egy, az érintett vállalkozás(ok) állami alapokból történő kompenzálására szolgáló mechanizmust; vagy

b) egy, az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek a szolgáltatók és/vagy a felhasználók közötti megosztására szolgáló mechanizmust.

(4) Ha a (3) bekezdés b) pontjával összhangban a nettó költségek megosztására kerül sor, a tagállamok létrehozhatnak egy, a szolgáltatók és/vagy a felhasználók által fizetett díjakból finanszírozott kompenzációs alapot, amelyet a kedvezményezettől vagy kedvezményezettektől független testület kezel. A tagállamok a 9. cikk (2) bekezdése alapján az engedély megadásakor feltételül szabhatják az alaphoz való pénzügyi hozzájárulást vagy egyetemes szolgáltatási kötelezettség teljesítését. Az egyetemes szolgáltató(k) 3. cikkben említett egyetemes szolgáltatási kötelezettségei finanszírozhatók ilyen módon.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a kompenzációs alap létrehozásakor, valamint a (3) és (4) bekezdésben említett pénzügyi hozzájárulások szintjének meghatározásakor az átláthatóság, a megkülönböztetés-mentesség és az arányosság elvét tiszteletben tartják. A (3) és (4) bekezdéssel összhangban hozott döntéseknek objektív és ellenőrizhető kritériumokon kell alapulniuk és azokat nyilvánosságra kell hozni.

(*) HL L 134., 2004.4.30., 1. o. A legutóbb a 2006/97/EK tanácsi irányelvvel (HL L 363., 2006.12.20., 107. o.) módosított irányelv”.

9. a 4. fejezet címének helyébe a következő szöveg lép:

„A postai szolgáltatások nyújtására és a postai hálózathoz való hozzáférésre vonatkozó feltételek”;

10. a 9. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„9. cikk

(1) Az egyetemes szolgáltatások körén kívül eső szolgáltatások vonatkozásában a tagállamok az alapvető követelményeknek való megfelelés biztosításához szükséges mértékig általános engedélyeket vezethetnek be.

(2) Az egyetemes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatások vonatkozásában a tagállamok az alapvető követelményeknek való megfelelés biztosításához és az egyetemes szolgáltatásnyújtás biztosításához szükséges mértékű engedélyezési eljárásokat vezethetnek be, beleértve az egyedi engedélyeket is.

Az engedély megadása:

- egyetemes szolgáltatási kötelezettségektől tehető függővé,
- szükséges és indokolt esetben, az adott szolgáltatások minőségére, rendelkezésre állására és teljesítésére vonatkozó követelményeket szabhat,
- adott esetben a 7. cikkben említett költségmegosztási mechanizmusokhoz való pénzügyi hozzájárulási kötelezettségtől tehető függővé, amennyiben az egyetemes szolgáltatás nyújtása nettó költséget von maga után és méltánytalan pénzügyi terhet jelent a 4. cikknek megfelelően kijelölt egyetemes szolgáltató(k) számára,
- adott esetben a 22. cikkben említett nemzeti szabályozóhatóság működési költségeihez való pénzügyi hozzájárulásra kötelezhet,
- adott esetben a nemzeti jogszabályokban meghatározott munkafeltételek betartásától tehető függővé vagy arra kötelezhet.

Az első francia bekezdésben és a 3. cikkben említett kötelezettségeket és követelményeket kizárólag a kijelölt egyetemes szolgáltatók tekintetében lehet megszabni.

A 4. cikknek megfelelően kijelölt egyetemes szolgáltató(k) esetétől eltekintve az engedélyekre a következő szabályok vonatkoznak:

- számuk nem korlátozható,
- az egyetemes szolgáltatás ugyanazon elemei vagy a tagállam területének ugyanazon részei tekintetében az engedélyek nem szabhatnak meg egyidejűleg egyetemes szolgáltatási kötelezettséget és a költségmegosztási mechanizmushoz való pénzügyi hozzájárulási kötelezettséget,
- nem köthetők olyan feltételhez, amely más, nem ágazat-specifikus nemzeti jogszabály értelmében alkalmazandó a vállalkozásra,
- nem írhatnak elő az ezen irányelv szerinti kötelezettségek teljesítéséhez szükséges technikai vagy működési feltételeken kívül más feltételeket.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett eljárásoknak, kötelezettségeknek és követelményeknek átláthatónak, hozzáférhetőnek, megkülönböztetéstől mentesnek, arányosnak, pontosnak és egyértelműnek kell lenniük, azokat előre nyilvánosságra kell hozni, és objektív kritériumokon kell alapulniuk. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az engedély egészben vagy részben történő megtagadásának vagy visszavonásának okait a kérelmezővel közöljék, és számára jogorvoslatot biztosítsanak.”;

11. a 10. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az Európai Parlament és a Tanács a Bizottság javaslata és a Szerződés 47. cikkének (2) bekezdése, 55. és 95. cikke alapján eljárva meghozza azokat az intézkedéseket, amelyek a 9. cikkben említett, a postai szolgáltatásoknak a nyilvánosság részére kereskedelmi alapokon történő nyújtására vonatkozó eljárások harmonizációjához szükségesek.”;

12. a 11. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„11. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács a Bizottság javaslata és a Szerződés 47. cikkének (2) bekezdése, 55. és 95. cikke alapján eljárva meghozza azokat a szükséges harmonizációs intézkedéseket, amelyek szükségesek annak biztosítására, hogy a felhasználók és a postai szolgáltatók a postai hálózathoz átlátható és megkülönböztetéstől mentes feltételekkel férjenek hozzá.”;

13. a szöveg a következő cikkel egészül ki:

„11a. cikk

Amennyiben a felhasználók érdekeinek védelme és/vagy az eredményes verseny előmozdítása megköveteli, valamint a nemzeti feltételekre és a nemzeti jogszabályokra figyelemmel, a tagállamok biztosítják a postai infrastruktúra elemeihez vagy az egyetemes szolgáltatás keretében nyújtott szolgáltatásokhoz – például postai irányítószám-rendszerhez, cím-adatbázishoz, postafiókokhoz, kézbesítő levél-szekrényekhez, címváltozásról szóló tájékoztatáshoz, utánküldés szolgáltatáshoz és a feladóhoz való visszaküldésre vonatkozó szolgáltatáshoz – való átlátható, megkülönböztetéstől mentes hozzáférést. Ez a rendelkezés nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a postai hálózathoz való átlátható, arányos és megkülönböztetéstől mentes hozzáférést biztosító intézkedéseket foganadjanak el.”;

14. a 12. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„12. cikk

A tagállamok lépéseket tesznek annak biztosítására, hogy az egyetemes szolgáltatás részét képező egyes szolgáltatások díjai megfeleljenek a következő elveknek:

- az áraknak megfizethetőnek kell lenniük, és olyanoknak, hogy – a földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül, valamint a sajátos nemzeti feltételekre figyelemmel – valamennyi felhasználó hozzáférjen a nyújtott szolgáltatásokhoz. A tagállamok a vakok és gyengén látók részére ingyenes postai szolgáltatásokat tarthatnak fenn vagy vezethetnek be,

- az áraknak a költségeken kell alapulniuk, és ösztönözniük kell az egyetemes szolgáltatások hatékony nyújtását. Amennyiben az a közérdekhez kapcsolódó okok miatt szükséges, a tagállamok határozhatnak úgy, hogy területük egésze tekintetében egységes díjakat kell alkalmazni a területükön belülré irányuló és/vagy határokon átnyúló, darabonkénti díjszabással nyújtott szolgáltatásokra és egyéb postai küldeményekre,
- az egységes díjak alkalmazása nem zárja ki az egyetemes szolgáltató(k) azon jogát, hogy a díjakra vonatkozóan a felhasználókkal egyéni megállapodásokat kössön (kössenek),
- a díjaknak átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük,
- amennyiben az egyetemes szolgáltató speciális díjakat alkalmaz például a vállalkozások, tömeges küldeményeket feladók vagy a különböző felhasználóktól származó postai küldemények összegyűjtői esetében, akkor az átláthatóság és a megkülönböztetés-mentesség elvét kell alkalmaznia a díjakra és a kapcsolódó feltételekre egyaránt. A díjak és a kapcsolódó feltételek egyenlően alkalmazandók mind a különböző harmadik felek, mind a harmadik felek és az egyenértékű szolgáltatásokat nyújtó egyetemes szolgáltatók viszonylatában. Minden ilyen díjat elérhetővé kell tenni az olyan felhasználók – különösen az egyéni felhasználók, valamint a kis- és középvállalkozások – számára, akik hasonló feltételek mellett adnak fel küldeményeket.”;

15. a 14. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1), (2) és (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az egyetemes szolgáltatók számvitele az e cikkben foglalt rendelkezésekkel összhangban történjen.

(2) Az egyetemes szolgáltatóknak saját belső számviteli rendszerükben külön elszámolást kell vezetniük az egyetemes szolgáltatás részét képező és azon kívüli szolgáltatások és termékek mindegyikének egyértelmű megkülönböztetése érdekében. Ezt a számviteli elkülönítést a tagállamoknak kiinduló adatként kell felhasználniuk az egyetemes szolgáltatások nettó költségének kiszámításához. Az ilyen belső számviteli rendszereknek a következetesen alkalmazott és egyértelműen bizonyítható költség-elszámolási elvek alapján kell működniük.

(3) A (2) bekezdésben említett számviteli rendszerekben – a (4) bekezdés sérelme nélkül – a költségeket a következőképpen különítik el:

- a) az egy adott szolgáltatáshoz vagy termékhez közvetlenül hozzárendelhető költségeket ahhoz rendelik hozzá;
- b) a közös költségeket, azaz azokat a költségeket, amelyeket nem lehet közvetlenül egy adott szolgáltatáshoz vagy termékhez rendelni, a következőképpen kell felosztani:
- i. amennyiben lehetséges, a közös költségeket azok eredetének közvetlen elemzése alapján kell felosztani;

ii. amennyiben a közvetlen költségelemzés nem lehetséges, a közösköltség-kategóriákat egy másik olyan költségkategorióval vagy költségkategoriók csoportjával való közvetett kapcsolat alapján osztják fel, amelyek vonatkozásában a közvetlen hozzárendelés vagy felosztás lehetséges; a közvetett kapcsolatnak összehasonlítható költségszerkezeten kell alapulnia;

iii. amennyiben a költségfelosztásra sem közvetlen, sem közvetett módszer nem alkalmazható, a költségkategoriót egy általános osztótényező alapján kell felosztani, amelynek kiszámítása egyrészt a közvetlenül vagy közvetve az egyes egyetemes szolgáltatásokhoz, másrészt pedig az egyéb szolgáltatásokhoz rendelt vagy kijelölt összes kiadás arányának felhasználásával történik;

iv. a mind az egyetemes, mind a nem egyetemes szolgáltatások nyújtásához szükséges közös költségeket megfelelő módon kell felosztani; ugyanazokat a költségtényezőket kell alkalmazni mind az egyetemes, mind a nem egyetemes szolgáltatásokra.”;

- b) a (8) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(8) Amennyiben egy tagállam nem alkalmaz a 7. cikk értelmében megengedett finanszírozási mechanizmust az egyetemes szolgáltatások nyújtására, és a nemzeti szabályozóhatóság meggyőződött arról, hogy az adott tagállamban egyetlen kijelölt egyetemes szolgáltató sem részesül burkolt vagy egyéb módon állami támogatásban, valamint arról, hogy a piacon valós versenyhelyzet alakult ki, a nemzeti szabályozóhatóság dönthet úgy, hogy az e cikkben foglalt követelményeket nem alkalmazza.”;

- c) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(9) Ez a cikk alkalmazható ugyanakkor a piac teljes megnyitásának tekintetében meghatározott végső határidő előtt kijelölt egyetemes szolgáltatóra, amennyiben másik egyetemes szolgáltató(ka)t nem jelöltek ki. A nemzeti szabályozóhatóság az ilyen döntésekről előzetesen tájékoztatja a Bizottságot.

(10) A tagállamok azoktól a postai szolgáltatóktól, amelyek kötelesek hozzájárulást fizetni a kompenzációk alapba, megkövetelhetik a megfelelő számviteli elkülönítés bevezetését az alap működése érdekében.”;

16. a 16. cikk a következőképpen módosul:

- a) a harmadik bekezdés második francia bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„– Közösségen belüli, határokon átnyúló szolgáltatások (lásd a II. mellékletet) esetén az Európai Parlament és a Tanács. Ezen előírásoknak a műszaki fejlődéshez vagy a piaci fejleményekhez történő igazítása a 21. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás szerint történik.”;

b) a negyedik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Évente legalább egyszer a 21. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás szerint megállapítandó szabványosított feltételekkel olyan külső szervek, amelyeknek az egyetemes szolgáltatásnyújtókkal semmilyen kapcsolatuk sincs, független teljesítmény-ellenőrzést hajtanak végre, és azt évente legalább egyszer jelentés formájában közléteszik.”;

17. a 18. cikk (1) és (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A 16. cikkkel összhangban a Közösségen belüli, határokon átnyúló szolgáltatásokra vonatkozó minőségi előírásokat a II. melléklet határozza meg.

(2) Amennyiben az infrastruktúrával vagy földrajzi adottságokkal kapcsolatos kivételes helyzetek úgy kívánják, a nemzeti szabályozóhatóságok a II. mellékletben meghatározott minőségi előírások alóli mentességekről határozhatnak. Amennyiben a nemzeti szabályozóhatóságok ilyen módon mentességekről határoznak, arról a Bizottságot haladéktalanul értesítik. A Bizottság az előző 12 hónap alatt kapott értesítésekről készült éves jelentést tájékoztatás céljából betérjeszti a 21. cikkben említett bizottságnak.”;

18. a 19. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„19. cikk

(1) A tagállamok – a kártérítési rendszerekre vonatkozó nemzetközi és nemzeti rendelkezések sérelme nélkül – gondoskodnak arról, hogy valamennyi postai szolgáltató átlátható, egyszerű és olcsó eljárásokat biztosítson a felhasználók panaszainak kezelésére, különösen az elvesztéssel, lopással, sérüléssel vagy a szolgáltatás minőségi előírásainak való meg nem feleléssel kapcsolatos esetekben (beleértve a felelősség megállapítását szolgáló eljárásokat azokban az esetekben, amikor egynél több piaci szereplő vesz részt a szolgáltatásban).

A tagállamok intézkedéseket fogadnak el annak biztosítására, hogy az első albekezdésben említett eljárások lehetővé tegyék a viták méltányos és gyors rendezését, indokolt esetben visszatérítési és/vagy kártérítési rendszer biztosításával.

A tagállamok ösztönzik továbbá a postai szolgáltatók és a felhasználók közötti viták rendezésére szolgáló független, peren kívüli megegyezési rendszerek kialakítását.

(2) A nemzeti és közösségi jogszabályok értelmében fennálló egyéb jogorvoslati lehetőségek vagy eszközök sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy az egyénileg vagy – amennyiben a nemzeti jogszabályok megengedik – a felhasználók és/vagy fogyasztók érdekeit képviselő szervezetekkel együttesen eljáró felhasználók az illetékes nemzeti hatóságok elé terjesszenek olyan ügyeket, amelyekben az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó postai szolgáltatást nyújtó vállalkozásokkal szembeni panaszt nem rendezték kielégítően.

A 16. cikkkel összhangban a tagállamok biztosítják, hogy az egyetemes szolgáltatók és – adott esetben – az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatást nyújtó vállalkozások a teljesítményük ellenőrzéséről szóló éves jelentéssel együtt közlétegyék a velük szemben felmerült panaszok számát és az azok rendezésével kapcsolatos információkat.”;

19. a 21. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„21. cikk

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel az említett határozat 8. cikkének rendelkezéseire.”;

20. a 22. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„22. cikk

(1) A postai ágazat vonatkozásában minden tagállam kijelöl egy vagy több, a postai szolgáltatóktól jogilag elkülönített és működési szempontból független nemzeti szabályozóhatóságot. Azok a tagállamok, amelyek megőrzik a postai szolgáltatók feletti tulajdonjogot vagy ellenőrzést, gondoskodnak arról, hogy a szabályozási funkciók és a tulajdonlással és ellenőrzéssel kapcsolatos tevékenységek szervezetenként is ténylegesen elkülönüljenek.

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot arról, hogy mely nemzeti szabályozóhatóságot jelölték ki az ezen irányelvből eredő feladatok elvégzésére. A nemzeti szabályozóhatóságok által elvégzendő feladatokat könnyen hozzáférhető formában közléteszik, különösen ha e feladatok ellátásával egynél több szervezet bíztak meg. A tagállamok adott esetben biztosítják, hogy a közös érdeklődésre számot tartó ügyekben ezek a szabályozóhatóságok, valamint a versenyjog és a fogyasztóvédelmi jog végrehajtásával megbízott nemzeti hatóságok egymással konzultáljanak és együttműködjenek.

(2) A nemzeti szabályozóhatóságok sajátos feladata az ezen irányelvből eredő kötelezettségek betartásának biztosítása, különösen az egyetemes szolgáltatások nyújtására vonatkozó ellenőrzési és szabályozási eljárások megállapításával. Meg lehet őket bízni továbbá a postai ágazatban a versenyszabályok betartásának biztosításával.

A nemzeti szabályozóhatóságok a már működő megfelelő intézményi keretek között szorosan együttműködnek és egymásnak kölcsönös segítséget nyújtanak ezen irányelv alkalmazásának megkönnyítése érdekében.

(3) A tagállamok nemzeti szinten biztosítanak olyan eredményes mechanizmusokat, amelyek a felhasználók vagy a postai szolgáltatók számára lehetővé teszik, hogy a nemzeti szabályozóhatóság őket érintő határozata ellen az érintett felektől független fellebbezési testülethez fellebbezzenek. A fellebbezés elbírálásáig – amennyiben a fellebbezési testület másféleképpen nem határoz – a nemzeti szabályozóhatóság határozata hatályban marad.”;

21. a szöveg a következő fejezettel egészül ki:

„9a. FEJEZET

Tájékoztatás nyújtása

22a. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a postai szolgáltatók valamennyi szükséges információt – beleértve a pénzügyi információkat és az egyetemes szolgáltatás nyújtására vonatkozó információkat – megadjanak különösen a nemzeti szabályozóhatóságok részére, nevezetesen a következő célokra:

- a nemzeti szabályozóhatóságok részére az ezen irányelv rendelkezéseivel vagy az ezen irányelvnek megfelelően hozott határozatokkal való összhang biztosítására;
- egyértelműen meghatározott statisztikai célokra.

(2) A postai szolgáltatóknak az ilyen információkat kérelemre haladéktalanul és szükség esetén bizalmasan, a nemzeti szabályozóhatóság által előírt határidőn belül és részletességgel meg kell adniuk. A nemzeti szabályozóhatóság által kért információknak a hatóság feladatainak teljesítésével arányban kell állniuk. A nemzeti szabályozóhatóságnak az adatszolgáltatásra vonatkozó kérelmét meg kell indokolnia.

(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti szabályozóhatóságok kérelemre a Bizottság részére átadják az ezen irányelv szerinti feladatai ellátásához szükséges, megfelelő és vonatkozó információkat.

(4) A nemzeti szabályozóhatóságok által titkosnak minősített információkat a Bizottság és az érintett nemzeti szabályozóhatóságok – az üzleti titoktartásra vonatkozó közösségi és nemzeti szabályoknak megfelelően – bizalmasan kezelik.”;

22. a 23. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„23. cikk

A Bizottság minden negyedik évben, első alkalommal legkésőbb 2013. december 31-én jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé az irányelv alkalmazásáról – beleértve az ágazatban különösen a gazdasági, társadalmi, foglalkoztatási minták és a műszaki szempontok tekintetében bekövetkezett fejleményekre vonatkozó megfelelő tájékoztatást – és a szolgáltatás minőségének alakulásáról. A jelentéshez adott esetben az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak szóló javaslatokat mellékelnek.”;

23. a szöveg a következő cikkel egészül ki:

„23a. cikk

A Bizottság segítséget nyújt a tagállamok részére ezen irányelv végrehajtásához, beleértve az egyetemes szolgáltatás nettó költségének kiszámítását is.”;

24. a 24., 25., 26. és 27. cikket el kell hagyni;

25. a szöveg a következő I. melléklettel egészül ki:

„I. MELLÉKLET

Iránymutatás az egyetemes szolgáltatás esetleges nettó költségeinek kiszámításához

A. rész: Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek fogalmának meghatározása

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettség a 3. cikkben említett olyan kötelezettség, amelyet valamely tagállam ír elő valamely postai szolgáltató számára, és amely postai szolgáltatásnak meghatározott földrajzi területen való nyújtására vonatkozik, beleértve szükség esetén egységes árak alkalmazását az adott földrajzi területen az adott szolgáltatás nyújtása tekintetében, vagy egyes meghatározott ingyenes szolgáltatások nyújtását a vakok és gyengén látók számára.

Ezek a kötelezettségek többek között az alábbiakat foglalhatják magukban:

- az ezen irányelvben meghatározottnál több napon történő kézbesítés,
- az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek teljesítését szolgáló hozzáférési pontok elérhetősége,
- az egyetemes szolgáltatás megfizethetősége,
- egységes árak alkalmazása az egyetemes szolgáltatás tekintetében,
- meghatározott ingyenes szolgáltatások nyújtása a vakok és gyengén látók részére.

B. rész: A nettó költségek kiszámítása

A nemzeti szabályozóhatóságoknak minden olyan eszközt mérlegelniük kell, amellyel a (kijelölt vagy nem kijelölt) postai szolgáltatónak az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek költséghatékony teljesítéséhez megfelelő ösztönzést adhatnak.

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettség nettó költsége az egyetemes szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerülő és ahhoz szükséges költség. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettség nettó költségét úgy kell kiszámítani, mint egy kijelölt egyetemes szolgáltató egyetemes szolgáltatási kötelezettséggel együttljáró és egyetemes szolgáltatási kötelezettség nélkül jelentkező nettó költségeinek különbségét.

A számításakor figyelembe kell venni minden egyéb lényeges elemet is, így az egyetemes szolgáltatás nyújtására kijelölt postai szolgáltató tekintetében keletkező nem tárgyi és piaci előnyöket, az ésszerű nyereséghez való jogot és a költséghatékonsági ösztönzőket.

Kellő figyelmet kell fordítani az olyan költségek helyes felmérésére, amelyeket bármely kijelölt egyetemes szolgáltató elkerült volna, ha nem lett volna egyetemes szolgáltatási kötelezettsége. A nettó költség kiszámítása során fel kell mérni az egyetemes szolgáltatás nyújtója tekintetében keletkező előnyöket, beleértve a nem tárgyi előnyöket is.

A számításnak olyan költségeken kell alapulnia, amelyek az alábbi okok miatt merülhetnek fel:

- i. a meghatározott szolgáltatások olyan elemei, amelyeket csak veszteséggel vagy a szokásos kereskedelmi normáktól eltérő költségfeltételek mellett lehet nyújtani. Ez a kategória magában foglalhat olyan szolgáltatási elemeket, mint az A. részben meghatározott szolgáltatások.
- ii. konkrét szolgáltatást felhasználók vagy felhasználók csoportjai, akiket – figyelembe véve a szóban forgó szolgáltatás nyújtásának költségét, a keletkező bevételt és a tagállam által esetlegesen előírt egységes árakat – csak veszteségesen vagy a szokásos kereskedelmi normáktól eltérő költségfeltételek mellett lehet kiszolgálni.

Ebbe a kategóriába tartoznak azok a felhasználók vagy a felhasználók csoportjai, akiket nem szolgálna ki olyan kereskedelmi üzemeltető, amelynek nincs egyetemes szolgáltatási kötelezettsége.

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek konkrét aspektusainak nettó költségét külön kell kiszámítani, és oly módon, hogy elkerüljék a közvetlen vagy közvetett előnyök és költségek kétszeres számítását. Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek bármely kijelölt egyetemes szolgáltató tekintetében felmerülő teljes nettó költségét az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek egyes összetevői nettó költségeinek összege adja, figyelembe véve az esetleges nem tárgyi előnyöket. A nettó költség kiszámítását a nemzeti szabályozóhatóság ellenőrzi. Az egyetemes szolgáltatók együttműködnek a nemzeti szabályozóhatósággal a nettó költségek ellenőrzésének lehetővé tétele érdekében.

C. rész: Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek megtérülése

Az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségeinek megtérüléséhez vagy finanszírozásához szükség lehet arra, hogy a kijelölt egyetemes szolgáltatók az általuk nem kereskedelmi feltételek szerint nyújtott szolgáltatásokért kompenzációban részesüljenek. Mivel az ilyen kompenzáció pénzáttalást foglal magában, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen átutalás objektív, átlátható, megkülönböztetéstől mentes és arányos módon történjen. Ez azt jelenti, hogy az ilyen átutalás – amennyiben lehetséges – a lehető legkisebb torzulást okozza a versenyben és a felhasználók keresletében.

A 7. cikk (4) bekezdésében említett, pénzalapra épülő megosztási mechanizmus keretében a hozzájárulások beszedésére olyan átlátható és semleges módszert kell alkalmazni, amellyel elkerülhető a vállalkozások bevételeit és kiadásait egyaránt terhelő hozzájárulások kettős kivetése.

A pénzalapot kezelő független szervezet felel a hozzájárulások olyan vállalkozásoktól történő beszedéséért, amelyeket az érintett tagállamban az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek nettó költségéhez történő hozzájárulás szempontjából hozzájárulásra köteleseként jelöltek meg, továbbá a szervezet felügyeli az esedékes összegek átutalását az alábbi teljesítendő kifizetésekre jogosult vállalkozások részére.”;

26. a melléklet II. mellékletre változik.

2. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2010. december 31-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivataltos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal az ezen irányelv alkalmazásával összefüggő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseiket.

3. cikk

(1) A 2. cikktől eltérve az alábbi tagállamok 2012. december 31-ig elhalaszthatják ezen irányelv végrehajtását annak érdekében, hogy bizonyos szolgáltatásokat továbbra is az egyetemes szolgáltató(k) részére tartsanak fenn:

- a Cseh Köztársaság
- Görögország
- Ciprus
- Lettország
- Litvánia
- Luxemburg
- Magyarország
- Málta
- Lengyelország
- Románia
- Szlovákia

Ezek a tagállamok ezen irányelv egy korábbi szakaszban történő végrehajtásáról határozhatnak.

(2) Az érintett tagállamoknak legkésőbb ...-ig (*) értesíteniük kell a Bizottságot megerősítve azon szándékukat, hogy élni kívánjanak az (1) bekezdésben foglalt végrehajtási haladékkal.

(*) Az ezen irányelv hatálybalépését hat hónappal követő időpont.

(3) Azok a tagállamok, amelyek 2012. december 31-ig megszüntetik a fenntartott szolgáltatásokat, 2011. január 1. és 2012. december 31. között megtagadhatják a megszüntetett fenntartott szolgáltatásokra vonatkozó, a 97/67/EK irányelv 9. cikkének (2) bekezdése szerinti engedély megadását olyan egyetemes postai szolgáltatók, valamint az irányításuk alá tartozó olyan vállalatok számára, amelyek valamely másik tagállamban fenntartott szolgáltatás nyújtása tekintetében engedéllyel rendelkeznek.

4. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

5. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt ..., ...

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2006. október 18-án elfogadta a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások belső piacának teljes megvalósítása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatot ⁽¹⁾. A javaslat a Szerződés 47. cikkének (2) bekezdésén, valamint 55. és 95. cikkén alapul.
2. Az Európai Parlament 2007. július 9–12-i plenáris ülésén elfogadta az első olvasat során kialakított véleményét.

Munkája során a Tanács figyelembe vette a Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága 2007. április 26-án, illetve 2007. június 6-án elfogadott véleményét is ⁽²⁾.

3. A Tanács 2007. november 8-án a Szerződés 251. cikkének megfelelően elfogadta közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉSEK

A módosító irányelvre vonatkozó javaslat célja, hogy – az egyetemes szolgáltatók még hatályban lévő valamennyi kizárólagos vagy különleges jogának és a postai szolgáltatások nyújtása valamennyi egyéb akadályának eltávolításával – megtegye az „utolsó lépést” a piac teljes megnyitása (FMO) felé, amint azt a postai szolgáltatásokról szóló (a 2002/39/EK irányelvvel módosított) 97/67/EK jelenlegi irányelv előírnyozza. A 7. cikkben létrehozott ütemtervvvel összhangban, valamint több tanulmány és alapos hatásvizsgálat alapján a Bizottság megerősítette, hogy 2009. január 1-je lehet a postai szolgáltatások belső piacának teljes megvalósítása végső határideje. A módosító rendelkezések célja a szabályozási keretrendszernek az új környezethez való igazítása, miközben – indikatív kapcsolódó intézkedések nem kimerítő jellegű listájának javasolásával – biztosítja az egyetemes szolgáltatásnyújtást és annak megfelelő finanszírozását. Az új irányelv hatálybalépésekor a 2002. évi irányelvben ⁽³⁾ foglalt „megszüntetési záradékot” törölni lehet (1. cikk [24. pont], (55) preambulumbekkezdés), így biztosítva a jogfolytonosságot azután, hogy a jelenlegi irányelv hatályát veszti (2008. december 31.).

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

2007. július 11-i plenáris ülésén az Európai Parlament (EP) elfogadta a Bizottság javaslatának 64. módosítását. A Tanács közös álláspontja a bizottsági javaslat változtatásait tükrözi (lásd alább a 2. pont a) alpontjában), jelentős számú módosítást foglalva bele a szövegbe,

- szó szerint, vagy majdnem szó szerint (1., 2., 3., 4., 8., 9., 12., 14., 16., 17., 18., 25., 36., 37., 39., 49., 50., 53., 61., 79. EP-módosítás),
- részben (10., 13., 20., 31., 46., 47., 48., 56., 58. EP-módosítás), vagy
- lényegét tekintve, hasonló megszövegezéssel (21. + 65., 22. + 34., 23., 28., 30., 32., 35., 63., 40., 44. + 81., 46., 52., 55. EP-módosítás).

Néhány egyéb módosítást azonban a közös álláspont nem tükröz, mert a Tanács megállapítása szerint azok vagy feleslegesek (mert más változtatások már foglalkoznak a kérdéssel), vagy mert az eredeti bizottsági javaslat rendelkezéseit kiegészítették vagy teljesen újraszövegezték (lásd alább a 2. pont b) alpontjában).

⁽¹⁾ COM(2006) 594 végleges, HL C ...

⁽²⁾ HL C 168., 2007.7.20., 74. o.

HL C 197., 2007.8.24., 37. o.

⁽³⁾ A 27. cikk megállapítja, hogy amennyiben eltérő döntés nem születik, a jelenlegi irányelv előírásai 2008. december 31-én hatályukat veszítik.

A közös álláspont az Európai Parlament első olvasatot követő véleményében nem szereplő változtatásokat is tartalmaz. A szövegezésben számos változtatás történt, főleg az alábbiak következtében:

- új I. melléklet beillesztése (Iránymutatás az egyetemes szolgáltatás esetleges nettó költségeinek kiszámításához), valamint a jelenlegi melléklet (A Közösségen belüli, határokon átnyúló postai forgalom minőségi szabványai) beillesztése a módosító irányelvbe II. mellékletként (1. cikk, 16., 17. és 25. pont), és
- új fogalmak beillesztése a fogalommeghatározásokba (az 1. cikkben [2. pont]), valamint ennek hatása a szövegben használt terminológiára (pl. 1. cikk [18. pont]).

Más változtatások az irányelv koherenciáját célozzák, főleg a következőkre tekintettel:

- a Bizottságnak az egyetemes szolgáltató(k) általi értesítése (1. cikk, 4. pont),
- a számviteli elkülönítésre és az átláthatóságra vonatkozó szabályok (1. cikk, 15. pont, összefüggésben a (41) preambulumbekezdéssel), és
- a „komitológiai” eljárás alkalmazandó új szabályai (ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás, 1. cikk [16. és 19. pont], (43)–(46) preambulumbekezés), és
- a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás ((60) preambulumbekezés, amelyre vonatkozóan a Bizottság nyilatkozatot tett).

2. KONKRÉT KÉRDÉSEK

a) **Változtatások a Bizottság javaslatához képest**

A Bizottság eredeti javaslatának alapvető módosítása a piac teljes megnyitásának végső határidejére vonatkozik. A javaslat (a 2. cikkben) 2010. végét jelöli meg végső határidőként a módosító irányelv végrehajtására, vagyis a postai szolgáltatások belső piacának teljes megvalósítására. Egyes tagállamok, amelyek különös nehézségekbe ütköznek a postai ágazat reformfolyamata során (lásd lejjebb az x) pontban), szigorú feltételek mellett végrehajtási haladékot kapnak 2012. december 31-ig (a felsorolást lásd az irányelv 3. cikkében).

A fentiek az eredeti javaslat néhány további lényeges változtatásához vezetnek (ezek a módosító irányelv 1. cikkében található), amelyek a következőképpen foglalhatók össze:

i. **Az irányelv alapvető célja és hatálya (1. cikk [1. pont], (1)–(9), (14)–(15), (19)–(20), (22) és (56) preambulumbekezés)**

Az Európai Parlament vonatkozó módosításai: 1–4., 8–9., 11–12., 13., 16.

A közös álláspont megerősíti a közösségi postaügyi politika alapvető és végső célját, és kiemeli a postai szolgáltatások mint általános gazdasági érdeket képviselő szolgáltatások pozitív szerepét, valamint az Európai Unióon belüli társadalmi, gazdasági és területi kohézió célkitűzéseikhez való hozzájárulását. A közös álláspont főleg az egyetemes szolgáltatásnyújtás tekintetében tisztázza az irányelv hatályát oly módon, hogy megvizsgálja annak olyan feltételek melletti finanszírozását, amelyek garantálják a postai reform kulcsfontosságú célkitűzéseiként a szolgáltatás folyamatos nyújtását. Ennek elismerését belefoglalták a szövegbe, és ez irányadó elvként használható a módosító irányelv végrehajtása során.

ii. **Fogalommeghatározások (1. cikk [2. pont], (17), (27) és (42) preambulumbekezés)**

Az Európai Parlament vonatkozó módosításai: 15., 21. + 65., 36–37.

A közös álláspont célja a jelenlegi irányelvben foglalt több fogalommeghatározás naprakésszé tétele és a postai piacok szabályozási változásaihoz és új körülményeihez való hozzáigazítása. Az újonnan beillesztett „postai szolgáltató” fogalom, valamint annak az „egyetemes szolgáltató” fogalmától való megkülönböztetése, továbbá a „felhasználó” fogalmának újbóli meghatározása kulcsfontosságú, és ezeknek a piac teljes megnyitása során betöltött szerepe és felelősségi köre tisztázását célozza. A közös álláspont meghatározza továbbá az Európai Bíróság idevágó esetjogával összhangban az „egyetemes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatások” kulcsfontosságú elemeit is, és az „alapvető követelmények” listáján (amelyek egy tagállamot arra készíthetnek, hogy a postai szolgáltatások ellátására feltételeket szabjon) szerepelteti a foglalkoztatási feltételeknek és szociális biztonsági előírásoknak a közösségi és nemzeti joggal összhangban való tiszteltetésben tartását. Ez összhangban van a szociális megfontolásoknak a piac teljes megnyitása során játszott politikailag fontos szerepével.

iii. **Egyetemes szolgáltatás (1. cikk [3–6. pont], (5), (8)–(12), (20)–(21), (23)–(24), (27)–(30), (36)–(37), (40)–(41), (46), (54) preambulumbekzdés)**

Az Európai Parlament vonatkozó módosításai: 4., 6., 13–14., 17–18., 24–27., 32., 39., 43., 62. + 64., 63.

A közös álláspont azon az alapelven nyugszik, hogy az egyetemes szolgáltatás a postai szolgáltatások belső piaca megvalósításának kulcsfontosságú eleme, és kiemelkedő szerepet játszik a társadalmi és területi kohézióban. Ezek figyelembevételével a szöveg célja a jelenlegi irányelv előírásainak megerősítése, valamint gyors végrehajtásának biztosítása a piac teljes megnyitása során. Ez bizonyos rugalmasságot nyújt a tagállamok számára az egyetemes szolgáltató(k) kijelölésében és működésében, másrészt biztosítja az irányelvben foglalt jogszabályi elveknek való megfelelésük időszakos felülvizsgálatát, valamint a befektetések megtérülésének megfelelő időtartamát.

Világossá teszi továbbá, hogy az egyetemes szolgáltató(k)nak megfelelően részletes és naprakész tájékoztatást kell nyújtaniuk a kínált egyetemes szolgáltatás sajátos jellemzőiről, beleértve az ezen szolgáltatásokhoz való hozzáférés általános feltételeit, valamint az árakat és a minőségi szabványok színvonalát. Végül, a közös álláspont kizárja a módosító irányelv alkalmazási köréből az egyetemes szolgáltatás nyújtásának megszervezésére vonatkozó kisajátítási feltételekkel kapcsolatos nemzeti rendelkezéseket, valamint elismeri, hogy a tagállamok által a vakok és csökkent látóképességű személyek számára bevezetett egyes ingyenes szolgáltatások folyamatos biztosítása nem kerülhet veszélybe.

iv. **Az egyetemes szolgáltatások finanszírozása (1. cikk [7–8. és 25. pont], (13), (25)–(30), (33), (40)–(41) és (59) preambulumbekzdés)**

Az Európai Parlament vonatkozó módosításai: 4., 6., 20., 21. + 65., 22., 24., 29–30., 40., 41. + 66., 62. + 64.

A Bizottság javaslatában szereplő elveken alapuló közös álláspont különös figyelmet szentel azoknak az eszközöknek, amelyek az egyetemes szolgáltatás finanszírozását garantálják. A Tanács általában véve egyetért a Bizottság által javasolt eszközökkel, mivel azok teljes mértékben összhangban vannak a szubsidiaritás elvével, és figyelembe veszik a nemzeti piaci feltételeket. A tagállamok nemzeti piacuk egyes sajátosságaitól függően megválaszthatják az e célra megfelelő intézkedéseket. Annak érdekében, hogy a tagállamok által a nettó költségek kiszámítása tekintetében kifejezett aggodalmakat kezelje és iránymutatást biztosítson egy indikatív közös módszer alapján, a közös álláspont új mellékletet illesztett az irányelvhez. Ez nagyrészt az egyetemes szolgáltatási irányelv IV. mellékletén alapul ⁽¹⁾.

v. **A postai szolgáltatások nyújtására és a hálózathoz való hozzáférésre vonatkozó feltételek (1. cikk [9–13. pont], (30) és (33) preambulumbekzdés)**

Az Európai Parlament vonatkozó módosításai: 44. + 81.

A közös álláspont a postai szolgáltatásokat és a hálózathoz való hozzáférést szabályozó további részletes feltételeket állapít meg azzal a kettős céllal, hogy egyrészt jobbiztonságot nyújtson az egyetemes szolgáltató(k)nak és az egyéb postai szolgáltatóknak, másrészt hogy elkerülje azt, hogy ezen feltételekkel rejtett akadályokat gördítsenek a piacra belépő új szereplők elé. Az általános célkitűzés a postai piac megfelelő működése és a különböző postai hálózatok egymást kiegészítő módon való működése. Ezen irányelv rendelkezései nem érintik a tagállamok azon jogát, hogy a postai hálózathoz való átlátható, arányos és megkülönböztetéstől mentes hozzáférést biztosító intézkedéseket fogadjanak el.

A közös álláspont adott esetben az engedély kiadásának feltételül szabja a nemzeti szabályozási hatóság működési költségeihez való esetleges pénzügyi hozzájárulást és a nemzeti jogszabályokban meghatározott munkafeltételek betartását. A közös álláspont tisztázza azt is, hogy nem szabható meg „kétyszeres” kötelezettség (az egyetemes szolgáltatás ugyanazon elemei vagy a tagállam területének ugyanazon részei tekintetében): egyetemes szolgáltatási kötelezettség és ezzel egyidejűleg a költségmegosztási mechanizmushoz való pénzügyi hozzájárulási kötelezettség.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002. március 7-i 2002/22/EK irányelve az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról (HL L 108., 2002.4.24., 51. o.).

vi. **Foglalkoztatási és szociális biztonsági előírások (1. cikk [2. és 10. pont], (16) és (53) preambulumbekzdés)**

Az Európai Parlament vonatkozó módosításai: 10., 35., 37.,

A fentebb (ii. pont) kifejtetteknek megfelelően a közös álláspont az „alapvető követelmények” listáján szerepelteti a foglalkoztatási feltételeknek és szociális biztonsági előírásoknak a közösségi és nemzeti joggal összhangban való tiszteletben tartását. Az engedély kiadásának feltételeire vonatkozó előírásokban is szerepet kapnak szociális megfontolások, mivel adott esetben ezen előírások feltételül szabhatják a nemzeti jogszabályokban meghatározott munkafeltételek betartását (lásd még az v) pontot).

vii. **A díjazás alapelvei és az elszámolások átláthatósága (számviteli elkülönítés) (1. cikk [14–15. pont], (26), (28), (37)–(39) és (41) preambulumbekzdés)**

Az Európai Parlament vonatkozó módosításai: 27–28., 30., 47–49., 50–52., 79.

A közös álláspont elfogadja a bizottsági javaslatnak az egyetemes szolgáltatás különböző díjazási alapelveire vonatkozó alapvető újításait (költségalapúság elve, a különleges körülmények közötti bizonyos fokú rugalmas díjazás sérelme nélkül). Lehetővé teszi továbbá, hogy a tagállamok a vakok és gyengén látók részére ingyenes postai szolgáltatásokat tartsanak fenn vagy vezessenek be.

Az egyetemes szolgáltató(k) külön elszámolást köteles(ek) vezetni az egyetemes szolgáltatás és az azon kívüli szolgáltatások egyértelmű megkülönböztetése érdekében. Külön előírások lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy az átláthatóságra vonatkozó szabályokat (1. cikk, 15. pont) a piac teljes megnyitásának tekintetében meghatározott végső határidő előtt kijelölt egyetemes szolgáltatóra alkalmazzák, amennyiben másik egyetemes szolgáltatót nem jelöltek ki.

viii. **A nemzeti szabályozási hatóságok és az információszolgáltatás (1. cikk [20–21. pont], (41)–(42) és (47)–(51) preambulumbekzdés)**

Az Európai Parlament vonatkozó módosításai: 18., 33., 55.

A közös álláspont nem hagy kétséget a nemzeti szabályozási hatóságok közötti együttműködés tekintetében, így kizárva európai szintű új testületek vagy struktúrák létesítését.

A nemzeti szabályozási hatóságok a postai piacok ellenőrzésére összpontosítanak, többek között a valamennyi piaci szereplő által megfelelően szolgáltatott információkon keresztül. Az információszolgáltatásra és a titoktartási szabályok tiszteletben tartására vonatkozó általános alapelvek megfelelően szerepelnek a szövegben.

ix. **Az irányelv végrehajtására a Bizottság által nyújtott támogatás (1. cikk [22–23. pont], (32) és (52) preambulumbekzdés)**

Az Európai Parlament vonatkozó módosításai: 22., 34., 56–58.

A Bizottság nagyobb felelősséget kap a piac teljes megnyitásának új körülményei között, mivel azzal az általános feladattal bízták meg, hogy nyújtson segítséget az új irányelv végrehajtása során, ideértve az egyetemes szolgáltatás bármely nettó költségének kiszámítását és az összes – különösen a gazdasági, társadalmi, foglalkoztatási minták és a műszaki szempontok, valamint a szolgáltatás minősége tekintetében bekövetkezett – lényeges fejlemények rendszeres értékelését.

x. **A piac teljes megnyitásának végső határideje(i) (2. és 3. cikk, (25), (31) és (55) preambulumbekzdés)**

Az Európai Parlament vonatkozó módosításai: 7. + 74., 19., 23., 41. + 66., valamint 59., 61., 62. + 64.

A Tanács a közösségi postai szolgáltatások belső piaca megvalósításának végső határideje(i)re tekintettel alaposan figyelembe vette a vonatkozó európai parlamenti módosításokban foglalt megközelítést. Az Európai Parlament úgy ítélte meg, hogy a Bizottság által javasolt végső határidő, 2009. január 1-je nem megfelelő, és ezért a postai ágazat piacának teljes megnyitására 2010. december 31-ét javasolta. Javasolta továbbá, hogy azon tagállamok, amelyek a 2002/39/EK irányelv hatályba lépése után csatlakoztak az EU-hoz, vagy alacsony népességgel és korlátozott földrajzi kiterjedéssel rendelkeznek, vagy topográfiajuk különösen bonyolult, főleg mert jelentős(en nagy) számú szigettel rendelkeznek, 2012. december 31-ig bizonyos határok között és feltételekkel továbbra is fenntarthassanak egyes szolgáltatásokat az egyetemes szolgáltató(k) számára.

A közös álláspont felsorol néhány tagállamot, amely kifejezetten kérte a 2012. december 31-ig tartó maximális végrehajtási haladékokat. Az ilyen értesítést a Bizottságnak kell megküldeni, de ez nem akadályozza meg ezen tagállamokat a haladék korábbi megszüntetésében. A fenti végrehajtási haladékokat alkalmazni kívánó tagállamok és a piacukat teljes mértékben megnyitott tagállamok között meghatározott időtartamra viszonyossági záradékot kell alkalmazni.

b) Az Európai Parlament módosításai

A Tanács néhány további módosítást is megvizsgált, bár ezekre vonatkozóan eltérő álláspontot képvisel. Néhány esetben azonban a különböző rendelkezések együttes olvasata alapján világossá válik, hogy e módosításokat elismerik. Ezen belül:

Preambulumbekezdések:

- A 6. módosítást nem fogadták el, mert az előzetes tanulmány az egyik olyan elem, amelyet az Európai Parlament és a Tanács a módosító irányelv alapvető céljáról való megállapodás alapjának tekint (lásd a (13) preambulumbekendést is).
- A 7. és 74. módosítást megváltoztatták a (13) preambulumbekendésben, amelyben nem említettek egy konkrét határidőt, de a postai szolgáltatások belső piaca megvalósításának végső határidejére vonatkozó elképzelést egyértelműen megerősítik.
- A 11. módosítást feleslegesnek ítélték, mert azzal a (14) és (18) preambulumbekendés megfelelően foglalkozik.
- A 13. módosítást nem teljes mértékben fogadták el, mert egy részét annak normatív jellege miatt nem találták megfelelőnek egy preambulumbekendésben való szerepeltetésre, és azt az 1. cikk (18. pont) jobban tükrözi.
- A 15. módosítás a „felhasználó” fogalma szélesebb körű meghatározásának (1. cikk, 2. pont) részévé vált.
- A 19. módosítással a közös álláspont alapvető rendelkezései foglalkoznak; ez világossá válik, különösen a módosító 2. cikk és a (13) preambulumbekendés együttes olvasata alapján.
- A 22. módosítást alaposan figyelembe vették, és e célból egy külön új cikket illesztettek a közös álláspontba (1. cikk, 23. pont).
- A 24. módosítást feleslegesnek ítélték, mert az annak alapjául szolgáló kérdést az egyetemes szolgáltatás körére vonatkozó általános elvek rendezik (nb: a Bizottság is megfelelően nyilatkozni fog a Tanács közös álláspontjáról).
- 26. módosítás: a Tanács úgy vélte, hogy ahhoz, hogy a módosítás némi joghatást váltson ki, azt a főbb rendelkezések közé kell megfelelően elhelyezni; ezért az elképzeléssel a 12. cikk (1. cikk, 14. pont) foglalkozik.
- A 27. módosítást túl részletesnek és előíró jellegűnek ítélték; a 12. cikk rendelkezései viszont tartalmaznak valamennyi – az árképzési rugalmasságot és az egységes díjakat lehetővé tevő közérdekű igazoló feltételekre vonatkozó – szükséges felvilágosítást; az utóbbi esetre a (38) preambulumbekendés fontos példákat tartalmaz.
- A 29. módosítást nem támogatták, mert a törölt általános nyilatkozatnak a piac teljes megnyitásának folyamata során érvényesnek kell maradnia. Az EP kapcsolódó 30. módosításával azonban a Tanács egyetértett.
- A 31. módosítást hozzáigazították az 1. cikkben (18. pont) foglalt általános elvekhez.
- A 32. módosítással kapcsolatban a postai bizottság összetételére vonatkozóan a Tanács fenntartja álláspontját.
- A 33. módosítással kapcsolatban a Tanács támogatja a Bizottság javaslatát és úgy véli, hogy a nemzeti szabályozási hatóságoknak, az egyéb szabályozási szerveknek és a Bizottságnak a 22. cikkben (1. cikk, 20. pont) meghatározott különleges feltételek alapján kell együttműködniük.

Cikkek:

- A 41. és 66. módosítás tekintetében a Tanács támogatja az egyetemes szolgáltatások finanszírozásának következetes megközelítését; a bizottsági javaslat szövegén jelentősen javítottak annak érdekében, hogy az jobban tükrözze az egyetemes szolgáltatás állandó nyújtása garantálásának különböző eszközeit és módjait. A nettó költségszámításról szóló új I. melléklet pedig egy indikatív közös alapot nyújt. A tagállamok a (26) preambulumbekendésnek megfelelően benyújthatják finanszírozási terveiket a Bizottságnak.

- A 62. és 64. módosítás képezi a módosító irányelv 3. cikkében foglalt eltérés alapját; az EU-ba az előző, 2002/39/EK postai irányelv hatályba lépése után belépett tagállamok számára fennálló általános és feltétlen eltérést azonban azon tagállamok pontos felsorolásával helyettesítették, amelyek kifejezetten kérték az ilyen eltérést.
- A 43. módosítás aggodalmakra és kételkedésre adott okot a Tanácson belül, ezért a Tanács a jelenlegi irányelv szövegének megtartásában állapodott meg, többek között abból az okból is, hogy annak gyakorlatát eddig nem vonták kétségbe.
- A 44. és 81. módosítás tekintetében a Tanács alaposan megvizsgálta és újraszövegezte az engedélyezési kérdésekkel foglalkozó cikket, azzal a végső céllal, hogy a postai szolgáltatások nyújtásának valamennyi akadályát megszüntessék. Az egyetemes szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatásokra való pontos hivatkozások tekintetében a Tanács a jelenlegi rendelkezések megtartásában állapodott meg, a Bizottság pedig nyilatkozatot tett róla. Meg kell jegyezni továbbá, hogy a munkafeltételek betartásának kérdésével a közös álláspont más részei megfelelően foglalkoznak (lásd a 2. pont a) alpontjának (vi). pontjában írtakat).
- A 46. módosítással jelenleg részben a (35) preambulumbekzdés, részben az 1. cikk (13. pont) foglalkozik.
- Az 51. módosítást az ugyanazon irányelv másik módosító rendelkezésére való felesleges hivatkozásnak tekintették.
- Az 54. módosítást a Tanács nem fogadta el, mert az a módosító irányelv hatályán kívül esik, és nem felel meg a szubszidiaritás elvének.
- Az 56. módosítást a Tanács támogatta, azonban megállapodott abban, hogy az első jelentést legkésőbb 2013. december 31-ig kell elkészíteni (2011. december 31. helyett) annak érdekében, hogy az alapos áttekintést nyújtson az irányelvnek valamennyi tagállamban való végrehajtásáról, beleértve a 2012. végéig végrehajtási haladékot kapó tagállamokat is.
- Az 57. módosítással az 1. cikk (22. pont) foglalkozik; a Bizottság rendszeres jelentésében alapos elemzést készít a postai ágazatban tapasztalható foglalkoztatási trendekről.
- Az 58. módosítás célját alaposan figyelembe vették a Tanács közös álláspontjában (1. cikk [23. pont]); az időbeli korlátozásokat azonban nem fogadták el, mert a Bizottságnak az irányelv végrehajtásához való segítségnyújtását általános feladatként kell érteni, amelyet az irányelv végrehajtása során folyamatosan végez. A Tanács határozottan támogatja továbbá azt az álláspontot, hogy a tagállamoknak ne legyen kötelező benyújtani finanszírozási terveiket a Bizottságnak ((26) preambulumbekzdés).
- Végül, az 59. módosítás nincs többé összhangban a közös álláspontban foglalt átfogó, az átültetésre vonatkozó ütemtervvel.

IV. KÖVETKEZTETÉSEK

A közös álláspont nagyrészt és széles körűen az Európai Parlament első olvasatbeli véleményén alapul, és az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között lezajlott informális megbeszélések során elért egyensúlyt tükrözi azzal a céllal, hogy az Európai Parlament második olvasata szakaszában mielőbb megállapodásra jussanak. A szövegben megmarad a Bizottság által javasolt (és a jelenlegi 97/67/EK módosított irányelven alapuló) megközelítés és jogi felépítés azzal a céllal, hogy a postai ágazat szabályozását a belső piac 2010. végéig történő teljes megvalósításával kapcsolatos új feltételekhez igazítsák. A közös álláspont néhány tagállam részére lehetővé teszi az új irányelv végrehajtásának határidejére vonatkozó eltérés kérelmezését (legkésőbb 2012. december 31-ig), nemzeti postai piacaik strukturális szükségleteinek kielégítése céljából.

Ezek alapján fontos pontosításokat és kiigazításokat tettek, különösen a javaslat idevágó fogalom meghatározásai, az egyetemes szolgáltatásnyújtás garanciái – beleértve annak finanszírozását –, az engedélyezési rendszer, a nemzeti hatóságok szerepe és a valamennyi postai szolgáltató általi információszolgáltatás tekintetében.

A Tanács várakozással tekint a közös álláspontból való megállapodás Európai Parlament általi megerősítése elé az irányelv mielőbbi elfogadása érdekében.